

Suomen Puhallinorkesteriliiton jäsenlehti

Puhallinorkesteri

Kevät 2023

**Vinkkejä sävellystilaukseen
Uudenlaista klarinetinsoitonopetusta
Kapellimestarikoulutusta Helsingissä
ja Tampereella**

Pääkirjoitus 1/2023

Arvoisat Spol:n jäsenet,

sain suuren kunnian tulla valituksi Suomen Puhallinorkesteriliiton puheenjohtajaksi vuodelle 2023. Lämmin kiitos luottamuksesta! Olen saanut viettää upeita hetkiä sekä saanut parhaimmat ystäväni puhallinorkestereista. Koen, että vuodet puhallinmusiikin parissa ja aiheen tiimoilta suoritettut tohtoriopinnot tarjoavat hyvän pohjan toimia suomalaisen puhallinmusiikkikentän hyväksi juuri tässä ajanhetkessä.

Suuret kiitokset **Anu Koskiselle** ja edelliselle hallitukselle kaikesta siitä työstä, mitä olette liittomme hyväksi tehneet. Saimme teiltä kunnianhimoisen toimintasuunnitelman tulevalle vuodelle, jota lähdemme innolla toteuttamaan. Strategisina painopisteinä ovat tulevaisuuden toimintamallien luominen, liiton jäsenmäärän kasvattaminen, uusien koulutusmallien kehittäminen sekä mittavat digitalisaatiohankkeet mukaan lukien uusien verkkosivujen luominen, osallistuminen suomalaisen musiikin verkkokaupan rakentamiseen ja PuhApp-tapahtumasovelluksen kehittäminen.

Edellä mainittujen lisäksi pidän erityisen tärkeänä löytää uusia toimintamalleja puhallinmusiikin kiinnostavuuden ja tunnettavuuden kasvattamiseksi sekä uusien soittajien saamiseksi harrastuksen pariin. Olen myös lupautunut kirjoittamaan säännöllisesti blogia, joissa tuon esille puhallinmusiikin historiaa, puhallinsävellyksiä ja tietoa eri maiden puhallinmusiikkielämästä.

Lehti ilmestyy tänäkin vuonna neljä kertaa. Ajatuksena on tuoda siihen lisää pedagogista näkökulmaa, joista teille jäsenille on toivottavasti hyötyä. Tässä lehdessä on tietoa muun muassa kapellimestarikoulutuksesta, klarinetin opetuksesta Keski-Pohjanmaan konservatoriossa, tilaussävellyksen tekemisestä sekä puhallinorkestereiden historiasta ja nykytilanteesta Ranskassa. Näitä juttuja kanssani tekevät **Arrigo Blom**, **Juhani Valtasalmi**, **Jukka Viitasaari**, **Soila Takanen** ja **Veera Karhu**.

Yhteistyö on kaiken avain! Vaikka meillä on erinomainen toiminnanjohtaja sekä intoa puhuva hallitus, tarvitsemme jokaista teitä. Lähettäkää siis matalalla kynnyksellä palautetta ja ideoita. Minut saa parhaiten kiinni meilillä spol.pj@gmail.com.

Erinomaista vuotta 2023 kaikille!

Helsingissä 1.2.2023

Sami Ruusuvuori
puheenjohtaja
Suomen Puhallinorkesteriliitto ry

Valtakunnalliset
puhallinpäivät
Turussa
17.–19.3.2023.

SPOL HALLITUS 2023

Puheenjohtaja, päätoimittaja
Sami Ruusuvuori, [spol.pj\(at\)gmail.com](mailto:spol.pj(at)gmail.com),
040 5609308

Varapuheenjohtaja, nettisivut, some, PuhApp
Tiiu Tuominen, [tiiu.tuominen\(at\)gmail.com](mailto:tiiu.tuominen(at)gmail.com),
040 9637701 (ei virka-aikaan)

Taloudenhoitaja, laskutus
Lassi Takanen, [spol.talous\(at\)gmail.com](mailto:spol.talous(at)gmail.com),
040 7676237

Jäsenlehti, kansainväliset asiat, musiikkikustannus
Jukka Viitasaari, [jukka.viitasaari\(at\)kolumbus.fi](mailto:jukka.viitasaari(at)kolumbus.fi),
050 3233698

Some
Veera Karhu, [veera.bear\(at\)gmail.com](mailto:veera.bear(at)gmail.com),
040 5647228

Some
Soila Takanen, [soila.takanen\[at\]gmail.com](mailto:soila.takanen[at]gmail.com),
040 5743173

Hallituksen jäsen
Arrigo Christian Blom, [arrigo.blom\(at\)gmail.com](mailto:arrigo.blom(at)gmail.com),
0500 301620

Juhani Valtasalmi, [juhani.valtasalmi\[at\]gmail.com](mailto:juhani.valtasalmi[at]gmail.com)
050 5559880

Toiminnanjohtaja ja sihteeri
Sirpa Berg [spol.toiminnanjohtaja\(at\)gmail.com](mailto:spol.toiminnanjohtaja(at)gmail.com),
050 5665895
Jäsenrekisteri, tiedotus, ansiomerkit, koulutus,
nuottimyynti, musiikkikustannuksen sopimusasiat

PUHALLINORKESTERI-lehti

Päätoimittaja: Sami Ruusuvuori
Toimittaja, sisällöntuottaja ja taitto: Jukka Viitasaari
Painopaikka: Keuruun Laatupaino KLP Oy

Aineistot seuraavaan lehteen 30.4.2023 mennessä
viitasaurus@gmail.com

ILMOITUSHINNASTO:

Takakansi 450 €

Sisäsivut:

1/1 300 €

1/2 200 €

1/4 120 €

1/8 75 €

Kolmesta peräkkäisestä 1/1 ilmoituksesta saa neljännen ilmaiseksi.

Tarkemmat ohjeet spol.pj@gmail.com,

www.spolli.com

Kansikuva: Noora-Kaisa Salo-Peltokoski

SPOL tiedote

Suomen Puhallinorkesteriliitto ry:n myöntämät ansiomerkit

Partiolippukunta Tampereen Kotkien puhallinorkesteri:
Ari Asunmaa kultainen

SPOL onnittelee!

Kuparinen ansiomerkki	Pronssinen ansiomerkki	Hopeinen ansiomerkki	Kultainen ansiomerkki
5-vuotisesta puhallinmusiikin harrastuksesta tai toiminnasta puhallinmusiikin hyväksi.	10-vuotisesta puhallinmusiikin harrastuksesta tai toiminnasta puhallinmusiikin hyväksi.	20-vuotisesta puhallinmusiikin harrastuksesta tai toiminnasta puhallinmusiikin hyväksi.	30-vuotisesta puhallinmusiikin harrastuksesta tai toiminnasta puhallinmusiikin hyväksi.

SPOL on Suomen suurin harrastajaorkesteriliitto. Liiton jäsenorkestereissa on n. 6000 soittajaa ja muuta toimijaa. Tätä joukkoa me yritämme yhdessä kasvattaa. Toivomme teiltä aktiivista yhteydenpitoa, ideoita ja näkökulmia liiton toimintaan ja osallistumista tapahtumiin.

SPOL tekee yhteistyötä ja vaikuttamistyötä muiden musiikkialan järjestöjen kanssa edistääkseen musiikin harrastustoimintaa Suomessa. Tuemme suomalaisia musiikin tekijöitä ja säveltäjiä kustannustoiminnan, sävellyskilpailujen ja nuottivälitystoiminnan avulla. Olette mukana 250 orkesterin yhteisössä, joten meidän ei tarvitse puhalttaa yksin!

Pidäthän jatkossa yhteystiedot ajan tasalla. Yhteyssähköpostin, laskutusosoitteen ja lehden postitusosoitteen muutokset on hyvä ilmoittaa heti toiminnanjohtajalle. Ne löydät viereiseltä sivulta.

Liiton jäsenpalveluita ovat:

- Jäsenkirjeet ajankohtaisista asioista Yhdistysavaimen kautta
- Nuottien välitys ja kustantaminen
- Neuvontaa esim. tekijänoikeusasioissa, ohjelmistovalinnoissa jne.
- Koulutustukea hakemuksen perusteella 250 € vierailevan kapellimestarin palkkiokuluihin
- Koulutusmahdollisuuksia
- Yhteistapahtumia (Valtakunnalliset puhallinpäivät, Puhallinmusiikin päivä, Järvenpään puhallinmusiikkiviikko, syyskokouksen yhteydessä tapahtuma- ja koulutuspäivä)
- PuhApp-sovellus jäsenistön konsertin ja tapahtuman lipunmyyntiin ja tiedotukseen
- Ansiomerkkejä ansioituneille soittajille
- Vuoden Pinna -tunnustuspalkinto kapellimestarille
- Vuoden Puhallinorkesteri -tunnustuspalkinto
- Puhallinorkesteri-lehti neljä kertaa vuodessa
- Mahdollisuus sekä ohjeet Sivistysliitto ja Opintokeskus Kansalaisfoorumi SKAF:n tukien saamiseksi
- Esittelyjuttu orkesterista SPOL:n lehteen ja sometileille sekä mahdollisuus esitellä muutenkin oman paikkakuntanne tapahtumia ja toimintamalleja näillä alustoilla
- Tiedotusta kansainvälisistä puhallintapahtumista ja kilpailuista
- Vaikutusmahdollisuus Suomen Puhallinorkesteriliiton toimintaan kevät- ja syyskokouksessa
- Yhdistyksenne edustajan on mahdollisuus tulla valituksi SPOL:n hallitukseen.

Verkkosivu: <http://www.spolli.com>

Somessa:

Liity Facebook ryhmään: <https://www.facebook.com/groups/spolli>

Seuraa liiton Facebook sivua: <https://www.facebook.com/Puhallinmusiikki/>

@puhallinorkesteri on liiton Instagram tili

SPOL @puhallinork Twitterissä

Onko orkesterissasi ansioituneita tai pitkään toiminnassa mukana olleita soittajia? Muista heitä Suomen Puhallinorkesteriliiton ansiomerkeillä! Merkkivaihtoehdot, muut tunnustukset sekä tilausohjeet löydät liiton internetsivulta <https://spolli.com/node/3>.

Erikoisansiomerkki

Yli 40 vuotta puhallinmusiikkia aktiivisesti harrastaneille voidaan teettää kultainen ansiomerkki tammenlehväreunuksin.

Liiton kevätkokous järjestetään Valtakunnallisilla puhallinpäivillä Turussa la 18.3.2023 klo 9.30.

SISÄLLYS – Puhallinorkesteri 1/2023

3	SPOL tiedottaa
5	Hallituksen uudet jäsenet esittäytyvät
6	Ruusuvuoren kynästä osa 1
7	Nyt varaamaan kesän paras viikko!
8–9	Yhdessä olemme enemmän - Kaveritunnit osana klarinetinsoitonopetusta
10–13	Kapellimestarikoulutusta Helsingissä ja Tampereella
14	Puolustusvoimien varusmiessoittokunnan aliupseerikurssin kapellimestarikoulutus
15	Taistelujen suuret sävelet
16	Rauman Poikasoittokunnan isä Pentti Jalonen on kuollut
18–19	Vinkkejä tilaussävellyksen hankkimiseen
20–21	Kotiin kahta kättä heiluttaen
22–23	Valencia – puhallinmusiikin keskus
24–25	Midwest 911
26–27	Turun Metsänkävijäin soittokunnan 95-vuotisjuhlavuosi huipentui solistikonserttiin
28–29	Rantasalmen puhallinorkesterin matka saimaannorpan suojelun lähettilääksi
30–31	Lauantain toivottuja vantaalaisin voimin
32–36	Norwegian Band Federation The Conductor as a Crucial Resource
37	Nuutisia/Yheter
38–39	Riku Huhtasalo reserviin
40	Ykspihlajan Työväen Soittajat 100 vuotta
41	Torviseitsikko Pieliselle pukkaa konserttia!
42	Ankkapurhassa törähtää!
43	Suomen Puhallinsinfonikot konsertoivat Oulussa

Jaakko Ryhänen ja kumppanit toivottelevat lauantaita Vantaalla sivuilla 30–31. Kuva: Kari Aho

Haluatko orkesterillesi useamman jäsenlehden?

Jäsenetuihin kuuluu jokaiselle jäsenelle yksi lehti, mutta lisälehtiä on mahdollista saada hintaan 35 €/lehden vuosikerta. Voit tilata samaan hintaan lehden myös esimerkiksi lahjaksi ahkeralle soittajalle suoraan kotiosoitteeseen. Tee tilaus: spol.toiminnanjohtaja@gmail.com.

HALLITUKSEN UUDET JÄSENET ESITTÄYTYVÄT

Liiton syyskokouksessa 8.10.2022 Tampereella hallitukseen valittiin kaksi uutta jäsentä. Keitä he ovat, tässä siihen vastaukset perinteisten kysymysten muodossa.

Soila Takanen

Kuka olet ja mistä?

– Olen Soila Takanen, kotoisin Kuortaneelta, mutta tällä hetkellä asun Helsingissä.

Miltä nyt tuntuu?

– Tuntuu varsin mainiolta.

Koulutus ja työ?

– Maisterin paperit ovat taskussa Jyväskylän yliopistosta, pääaineenani siellä oli musiikkikasvatus. Opiskelen tällä hetkellä Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa puhallinorkesterinjohtoa. Tampereen ammattikorkeakoulun orkesterinjohtolinjan opinnot on tarkoitus saada samalla päätökseen tulevana keväänä 2023.

Puhallinorkesteri(t), jossa vaikutat tällä hetkellä?

– Kuortaneen soittokunta säännöllisen epäsäännöllisesti, eikä side Puhkupilleihin katkea koskaan. Sinfonisen puhallinorkesteri Sisun toiminnassa olen myös mukana.

Mielimusiikkisi?

– Skaala on mieletön, mutta 80-luvun syntikkapopilla on erityinen paikka sydämessäni.

Millä mielellä hallitusvastuuseen?

– Kiinnostuneella ja innostuneella mielellä.

Terveisesi SPOL-väelle?

– Tsemppiä ja komppia kaikille puhallinmusiikin parissa toimiville!

Juhani Valtasalmi

Kuka olet ja mistä?

– Olen Juhani Valtasalmi, nykyisin Akaassa asuva kapellimestari.

Miltä nyt tuntuu?

– Kiitos kysymästä, mukavan pariviikkoisen joululoman jälkeen on oikein levännyt ja hyvä olo aloittaa vuosi 2023.

Koulutus ja työ?

– Olen suorittanut elämäni aikana kaksi tutkintoa. Ensiksi valmistuin musiikkipedagogiksi klarinetilla Helsingin ammattikorkeakoulusta ja myöhemmin musiikin maisteriksi Sibelius-Akatemiasta pääaineena puhallinorkesterinjohto. Olen toiminut klarinetinsoiton opettajana muutamissa musiikkioppilaitoksissa Etelä-Suomen alueella, mutta nykyään työskentelen Puolustusvoimissa sotilaskapellimestarina.

Puhallinorkesteri(t), jossa vaikutat tällä hetkellä?

– Vaikutan tällä hetkellä Puolustusvoimien varusmiessoittokunnassa. Toimin soittokunnan päällikkökapellimestarina.

Mielimusiikkisi?

– Minulla ei ole mitään erityistä mielimusiikkia, vaan kuuntelen kaikenlaista musiikkia. Monesti valitsen musiikin sen hetkiseen tunnelmaan tai fiilikseen sopivaksi. Viime aikoina olen syventynyt enemmän progressiivisen rockin maailmaan.

Millä mielellä hallitusvastuuseen?

– Rohkein ja avoimin mielin. Uskon, että minulla on annettavaa suomalaisen puhallinmusiikin edistämiseksi.

Terveisesi SPOL-väelle?

– Mukavaa alkanutta vuotta kaikille ja iloisia säveliä yhteistreeneihinne! Nähdään Turussa puhallinpäivillä, tulkaahan nykäisemään silloin hihasta!

Toimittanut: Anu Koskinen
Kuvat: Markku Uusitalo, Idastiina Valtasalmi

Ruusuvuoren kynästä osa 1

Sami Ruusuvuori

Tulevissa blogeissa käyn läpi puhallinorkesterin historiaa ja nykytilannetta maailmalla. Toivon näiden kirjoitusten myötä pystyvän tuomaan esille väläyksiä puhallinmusiikin historiasta ja nykytilanteesta sekä ohjelmistosta eri puolilta maailmaa.

Puhallinorkesteri syntyi Ranskan vallankumouksen tiimellyksessä

Harmoniemosik-kokoonpanoa, johon kuului tyypillisesti kaksi oboeta, kaksi klarinettia, kaksi fagottia sekä kaksi käyrätorvea, voidaan pitää puhallinorkesterin edeltäjänä. Ranskan suuren vallankumouksen (1789) seurauksena tarvittiin kuitenkin harmoniemosikia isompia, kovaäänisempiä orkestereita ilmentämään yhteiskunnallista muutosta. Musiikki siirtyi hoveista ja kirkkoista kansan pariin. Järjestettiin ulkoilmafestivaaleja, joissa isot puhallinorkesterit soittivat.

Orkestereiden kasvaessa tarvittiin myös lisää osaavia soittajia. Vuonna 1795 perustettiin Pariisin konservatorio kouluttamaan soittajia soittoakuntiin. Pariisin

konservatorio oli ensimmäinen virallinen musiikin opetuksen instituutio Euroopassa, ja se toimi esimerkkinä perustettaessa musiikkioppilaitoksia muissa Euroopan maissa.

Myös soittimisto kehittyi. Ulkoilmakonsertteja varten tarvittiin kontrabassoa ja fagottia kantavampi bassoääni. Tämän seurauksena kokoonpanoihin liitettiin antiikin Rooman armeijan ajoilta juontuvat tuba curva ja buccina. Vaskisoittimiin keksittiin venttiilit, ja lyömäsoittimet tulivat puhallinorkestereihin nykyisessä rytmisessä roolissaan. Esimerkiksi vuonna 1789 Ranskassa perustettiin 45 soittajan puhallinorkesteri, Corps de Musique de la Garde Nationale. Se oli yli viisi kertaa isompi kuin aikansa tyypilliset Harmoniemosik-kokoonpanot. Armeijan kasvaessa tarvittiin myös lisää orkestereita. Idea vallankumouksesta levisi myös muihin maihin, mikä vaikutti suurelta osin puhallinorkesterikulttuurin kehittymiseen Euroopassa.

Vallankumouksen myötä puhallinorkestereiden merkitys kasvoi Ranskassa. Isot orkesterit esiintyivät patrioottisilla ulkoilmafestivaaleilla juhlistamassa uutta vapautta suurille väkijoukoille. Yhteen tällaisista tilaisuuksista vuonna 1840 Hector Berlioz sävelsi teoksen *Grande Symphonie Funèbre et Triomphale*, joka on aikakauden tunnetuimpia puhallinorkesterisävellyksiä. Ensimmäisessä esityksessä oli 207 soittajaa ja kahdessa seuraavassa 450. Berlioz teki teoksestaan myöhemmin myös version, johon hän lisäsi jouset sekä viimeisen osan kuoro-osuuden.

Uusia soittimia puhallinorkesteriin

Adolphe Sax muutti Pariisiin vuonna 1842. Hän riitaantui uusine soittimineen Pariisin vanhan koulukunnan kanssa, sillä koulukunta ei hyväksynyt hänen uusia soittimiaan ja yritti sabotoida Ranskan sotilasmusiikkikoulun johtajan Michele Carafan (1787–1872) johdolla kaikin mahdollisin tavoin Saxin työtä. Saxia vastaan järjestettiin ilkeitä lehdistökampanjoita, hänen parhaat työntekijänsä ostettiin rahalla toisaalle, osa hänen tehtaistaan paloi mystisesti, ja Saxiin käytiin jopa fyysisesti käsiksi.

Riita uuden ja vanhan koulukunnan välillä kävi lopulta niin suureksi, että sotaministeriö järjesti vuonna 1845 komission pohtimaan soittoakuntien kokoa, soittimistoa sekä kolmea peruskysymystä:

1. Montako soittajaa tarvittiin eri kokoonpanoihin?
2. Millaisia soittimia kokoonpanoon valittaisiin, uusia vai vanhoja?
3. Kuinka monta kutakin soitinta tarvittiin parhaan soinnin saavuttamiseksi?

Komissio järjesti kokeen, jossa vertailtiin kahta 45 soittajan orkesteria: toisessa orkesterissa käytettiin Carafan traditionaalisia ja toisessa Saxin uusia soittimia. Tarkoituksena oli selvittää, kumpi soittimisto kuulostaisi paremmalta ulkona kenttäolosuhteissa. Vaikka osa Saxin soittajistosta sai uudet soittimet käteensä vain päivää ennen katselmusta ja Carafa yritti muutenkin kaikin tavoin sabotoida Saxia, komitea vaikutti uusista soittimista. Saxhorn-soittimista kehittynyt baritonitorvi, bassoklarinetti sekä saksofonit kuuluvat nykyisin vakiintuneeseen puhallinorkesterikokoonpanoon.

Ohessa pari esimerkkiä ranskalaisesta puhallinmusiikista. Lisää teoksia löydät kotisivuiltani www.samirusuvuori.com.

Bozza, Eugene: *Children's Overture* (1964)

BÔMONT, Laurent: *L'ombre du vent* (2016)

Kuva: Maarit Kytöharju

Nyt varaamaan kesän paras viikko!

#kesänparasviikko

Järvenpään Puhallinmusiikkiviikko

10.–16.7.2023

<https://step.fi/course/puhallinmusiikkiviikko/>

Alkeisorkesteri Satumaiset, edistyneempien Menevät sekä leirin A-orkesteri Järvenpään puhallus harjoittelevat kaksi kertaa päivittäin. Lisäksi kurssiin kuuluvat omat soittotunnit, yhtyeet ja työpajat.

Opetusta on tarjolla seuraavissa instrumenteissa: huilu, oboe, klarinetti, fagotti, trumpetti, saksofoni, käyrätorvi, pasuuna, baritonitorvi, tuuba ja lyömäsoittimet. Jos et vielä tiedä, mitä soitinta haluaisit soittaa, on kurssilla mahdollisuus osallistua musiikin luovan tuottamisen työpajaan, Satumaiset-orkesteriin ja tutustua ohjatusti eri soittimiin. Työpajoina tarjoamme kaikille impro-pajoja. Rytmikkapajoja on kahden tasoisia. Tarjoamme myös tutustumismahdollisuutta live-elektronikkaan.

Puhallinmusiikkiviikon taiteellisenä johtajana ja suunnittelijana toimii **Sirpa Berg**. Orkestereiden johtajina toimivat **Okko Kivikataja**, **Alexi Saraskari** ja **Marika Toivonen**.

<https://step.fi/course/puhallinmusiikkiviikko/>

Turussa
16.-19.3.2023

Puhallinpäivät kokoaa Suomen puhallinsoittajat yhteen vuotuisen viikonloppuun. Tapahtuma tarjoaa kuultavaa kaikille puhallinmusiikista kiinnostuneille, harrastajista ammattilaisiin. Ohjelmassa on monenlaisten puhallinorkesterien konsertteja junnuista ammattilaisiin sekä uutta puhallinohjelmistoa esitteleviä konsertteja. Puhallinpäivillä kohtaat puhallinmusiikin legendat ja tulevaisuuden tähdet. Ohjelmatiedot ja liput PuhAppista!

Aura Wind Band

Aura Wind Band on tarkoitettu taiteen perusopetuksen loppusuoralla oleville ja syventäviä opintoja suorittaville opiskelijoille. Mukana on myös ammattillisen toisen asteen ja ammattikorkeakoulun opiskelijoita. Orkesteria johtaa Pekka Lyytinen.

Valtakunnallisissa tapahtumissa orkesteri on ollut mukana puhallinorkestereiden SM kilpailuissa Pietarsaareissa vuonna 2013, Kuopion Nuori soittaa -tapahtumassa vuonna 2015 ja 2020, SM-kilpailuissa Turussa vuonna 2017 (A-sarjan II sija) sekä WindFest 2021 -tapahtumassa Porissa. Palaute on ollut positiivista ja kannustavaa.

Aura Junior Winds

Orkesterin ohjelmistossa on monipuolista puhallinmusiikkia nuoremmille soittajille sovitettuna ja sävellettyä. Orkesteri esiintyy säännöllisesti mm. Lasten musiikkijuhlilla sekä konservatorion ja musiikkiopiston erilaisissa tapahtumissa. Orkesteria johtaa Mia Pertola ja Karri Kerkelä.

Aura Brass Band

Turun NMKY:n Aura Brass Band on perustettu elokuussa v.2004.. Soittajisto on alusta asti koostunut innokkaista vaskimusiikin harrastajista sekä yhä enenevässä määrin myös musiikin ammattilaisista ja ammattiopiskelijoista. Aura Brass Bandin ohjelmisto on monipuolista sisältäen sekä kevyttä että klassista musiikkia eri aikakausilta, vaskiorkesterille sävellettyä ja sovitettua konserttimusiikkia sekä musikaalisävelmiä.

Klarinettiyyhte EVVA, eli Elea, Viivi, Vila ja Amalia.

Yhdessä olemme enemmän - Kaveritunnit osana klarinetinsoitonopetusta

Keski-Pohjanmaan konservatorion klarinetinsoitonopettaja **Noora-Kaisa Salo-Peltokoski** on käyttänyt kaveritunteja osana soitonopetustaan jo lähes 15 vuoden ajan. Noora-Kaisa kertoo, että kaveritunnit ovat kehittyneet nykyiseen muotoonsa vuosien kuluessa, mutta perusajatus on kuitenkin pysynyt samana: kaverisoittiksille kokoontuu viikoittain ryhmä suunnilleen samanikäisiä ja -tasoisia oppilaita soittamaan ja oppimaan yhdessä.

Kaverisoittiksilla tehdään suurelta osin samoja asioita kuin soittotunneillakin, mutta lähestymistapa on hieman erilainen. Esimerkiksi asteikot sointuineen, improvisointi sekä tekniikka- ja hengitysharjoitukset kuuluvat myös kaverisoittisten sisältöön, mutta näkökulma asioihin on laajempi, sillä asioita pystytään käsittelemään ryhmässä monipuolisemmin. Noora-Kaisan mukaan erityisesti musiikin hahmotusaineiden sisällöt ovat usein helpompia havainnollistaa ja tuoda osaksi soittoa ryhmässä kuin yksilöopetuksessa. Esimerkkinä Noora-Kaisa mainitsee soinnut. Yksiaanisella puhallinsoittimella ei ole mahdollista soittaa kokonaisia sointuja, mutta yhdessä kavereiden kanssa se onnistuu. Samalla voidaan tutkia sointujen käännöksiä, sillä aina kun joku oppilaista vaihtaa paikkaa, soinnun käänнос muuttuu. Yhdessä voidaan myös kokeilla vaikkapa mitä tapahtuu duurisoinnulle, kun terassin soittaja soittaa sävelen korkeana tai matalana. Noora-Kaisan mukaan yhdessä toimiessaan oppilaat huomioivat soittoa eri tavoin ja uusia oivalluksia soitosta syntyy ryhmän yhteistyön tuloksena. Toiminnallisuus ja ryhmässä toimiminen ovatkin tärkeä osa Noora-Kaisan pitämiä tunteja. Erilaiset pelit ja leikit ovat vahvasti mukana oppilaiden opetuksessa ja niistä innostuvat sekä pienet että isot oppilaat.

Noora-Kaisan oppilailla kaverisoittikset toteutetaan viikoittain, aivan kuten omat soittotunnitkin, jolloin jokainen oppilas saa kaksi opetuskertaa viikossa. Kaverisoittiksille pääsee mukaan muutaman vuoden soitonopiskelun jälkeen, aivan pienimmät oppilaat eivät niihin siis pääsääntöisesti osallistu. Kaverisoittisten aika saadaan oppilaiden omista soittotuntiaajoista, jolloin niiden pitäminen ei vaadi lisäresursseja oppilaitokselta. Jokaisen kaverisoittikselle osallistuvan oppilaan soittotunnista otetaan pieni siivu, esimerkiksi 5 tai 10 minuuttia, yhteistä tuntia varten. Esimerkiksi jos neljän oppilaan ryhmässä jokaisen soittotuntiaika on 45 minuuttia ja siitä otetaan 10 minuuttia kaverisoittista varten, saavat kaikki neljä oman 35 minuutin soittotunnin ja lisäksi 40 minuutin yhteisen kaverisoittiksen. Lukuvuoden alussa lukujärjestyksen tekeminen on Noora-Kaisan mukaan aikamoinen palapeli, jotta kaikki ryhmä- ja yksilötunnit saadaan lokahtamaan paikalleen. Vaivan näkeminen kuitenkin kannattaa, sillä kaverisoittikset ovat suosittuja oppilaiden keskuudessa ja oppilaat haluavat mielellään osallistua niille. Yhteisöllisyyden ja yhteissoiton lisäksi kaverisoittikset myös lisäävät oppilaan saaman opetuksen määrää. Kun oppilas lisäksi osallistuu myös orkesteriharjoituksiin, tulee ohjattua soitonopetusta jokaiselle oppilaalle yhteensä useamman tunnin ajan joka viikko.

Yhdessä olemme enemmän - Kaveritunnit osana klarinetinsoitonopetusta

Kaverisoittisorukka voi olla myös turvallinen koeyleisö.

Arboclara-kvintettiläiset musisoivat yhdessä pienistä tytöistä aikuisiksi saakka.

Noora-Kaisa kertoo suunnittelevansa rungon jokaisen ryhmän kaverisoittiksille lukuvuoden alussa. Jokaisella ryhmällä on esimerkiksi oma kamarimusiikkiohjelmistonsa, jota vuoden aikana harjoitellaan. Välillä on myös erilaisia teemaviikkoja, kuten orkesteriviikot, jolloin tunneilla harjoitellaan erityisesti orkesteristemmoja. Kun oppilaat pääsevät harjoittelemaan stemmojaan ensin pienemmässä ryhmässä, he saavat lisää varmuutta orkesterissa soittamiseen. Pienemmässä ryhmässä on Noora-Kaisan mukaan myös helpompi harjoitella yhteissoittamiseen liittyviä taitoja, kuten muiden kuuntelemista. Oman stemman soittamisen lisäksi tunneilla harjoitellaan kuuntelemaan myös kokonaisuutta ja balansoimaan omaa soittoa. Noora-Kaisa kertoo esimerkiksi kierrättävänsä kamarimusiikkikappaleiden stemmoja oppilaiden kesken, jolloin syntyy syvempi kokonaiskuva kappaleesta. Samalla oppilaat pääsevät harjoittelemaan soittamista kamariyhtyeen eri rooleissa.

Joskus kaverisoittikset voivat olla myös vaikkapa luokkatuntityyppisiä, jolloin oppilaat soittavat toisilleen esimerkiksi etydeitä. Noora-Kaisa kokeekin kaverisoittisten pitämisen olevan opettajalle mielekästä juuri sen takia, että niissä voi toteuttaa monipuolisesti erilaisia opetusmenetelmiä, jolloin opettaminen pysyy vaihtelevana. Noora-Kaisa sanoo ideoivansa ja kokeilevansa mielellään uusia asioita, ja vaikka toisinaan hyvät uudet ideat osoittautuvatkin huonoiksi ja jäävät nopeasti unholaan, toiset ideat taas toimivat ja jäävät osaksi opetusta.

Noora-Kaisan mukaan sosiaalisuus on kaverisoittisten paras puoli. Oppilaat saavat uusia kavereita, joiden kanssa soitetaan ja opetellaan uusia asioita yhdessä. Vuosien mittaan ryhmistä muodostuu tiiviitä porukoita, joista muodostuu jopa elinikäisiä ystävyysuhteita. Kaverisoittiksista muodostuu oppilaille tärkeä sosiaalinen tukiverkko soittoharrastukseen, joka kannattelee myös haastavien vaiheiden yli. Kun tunneilla viihtyvät sekä oppilaat että opettaja, on soittamaan kiva tulla ja lähtöasetelma oppimiselle suotuisa. Noora-Kaisan sanoin: "yhdessä olemme enemmän!"

Teksti: Veera Karhu
Kuvat: Noora-Kaisa Salo-Peltokoski ja Ulla Nisonen

Noora-Kaisa Salo-Peltokoski

Kapellimestarikoulutusta Helsingissä ja Tampereella

Sibelius-Akatemian kapubändin harjoitukset käynnissä.

Suomessa on mahdollista suorittaa korkeakoulutasoisia orkesterinjohto-opintoja Helsingissä ja Tampereella. Taideyliopiston Sibelius-Akatemia tunnetaan korkeatasoisesta kapellimestarikoulutuksestaan sekä sinfonia- että puhallinorkesteripuolella. Akatemian puhallinorkesterinjohtokoulutus saavuttikin toissa vuonna 20 vuoden virstanpylvään. Tampereen ammattikorkeakoulussa käynnistettiin syksyllä 2019 musiikkipedagogikoulutukseen kuuluva orkesterinjohtolinja, jolta on valmistumassa tänä keväänä linjan ensimmäiset opiskelijat. Sibelius-Akatemian puhallinorkesterinjohton lehtori **Petri Komulainen** ja TAMK:n musiikkipedagogikoulutuksen tutkintovastaava **Markus Yli-Jokipii** kertovat oppilaitostensa kapukoulutuksista. Puheenvuoronsa saavat myös muutamat näillä linjoilla opiskelevat opiskelijat.

Hakuaja ja -prosessi

SibA: Sibelius-Akatemiaan hakiessa hakemus tehdään sähköisesti Taideyliopiston Sibelius-Akatemian nettisivujen kautta jo tammikuussa. Perustietojen lisäksi kysytään koulutustaustaa, ja hakija lähettää videon omasta johtamisestaan esikarsintaa varten. Näytteisiin toukokuun alkuun kutsutaan osa hakijoista, ja silloin pidetään teoria- ja säveltäpailukokeet, oman soittimen soittonäyte sekä puhallinyhtyeen johtamisen näyte. Yleensä kutsutut saavat kaksi partituuria valmistettavaksi noin kuukautta aikaisemmin. Lautakunta myös haastattelee hakijaa. Pääsykokeiden tulokset ilmoitetaan kesäkuun alussa. Opiskelija voi hakea joko 5,5 vuotta kestävään kandi-maisterin tutkintoon tai suoraan maisterivaiheeseen, jolloin tutkinnon kesto on 2,5 vuotta. Sotilaskapellimestareille Puolustusvoimat pitävät vielä oman soveltuvuuskokeensa.

TAMK: Tampereen ammattikorkeakouluun haetaan kevään yhteishaussa. Tämän kevään hakuaja onkin tulossa: hakuaja on 15.3.2023 klo 8.00 – 30.3.2023 klo 15.00. Hakeminen tapahtuu sähköisesti Opintopolku.fi -palvelun kautta.

Koulutuksen sisältö

TAMK: TAMK:ssa orkesterinjohto on osa Musiikkipedagogi AMK -koulutustarjontaa, eli vahvan orkesterinjohton ja instrumenttiosaamisen lisäksi tehdään musiikkipedagogin pätevyys. Toki monilla nykyisillä orkesterinjohton opiskelijoilla pedagogiset opinnot on jo suoritettu aiemmissa opinnoissa.

SibA: Pakolliset opinnot on määritelty opetussuunnitelmassa, ja valinnaisia opintoja voi myös hakea. Suuri osa koulutuksesta on puhallinorkesterinjohton opintoja, oman soittimen ja sivusoittimen soittotunteja, partituurin soittoa, musiikin hahmotusopintoja, historiaa, pedagogiikkaa, analyysiä, yhteismusisointia, syventäviä opintoja ja paljon muuta.

Millainen on linjan “normi” opetusviikko?

SibA: Kapubändi, jota opiskelijat pääsevät johtamaan, kokoontuu maanantaisin ja tiistaisin klo 16–18 (tai –19). Orkesterisession jälkeen katsotaan johtamisen aikana kuvatut videot. Perjantaisin on valmistava tunti klo 15–18, jossa käydään tarkemmin läpi tulevaa ohjelmistoa. Lisäksi on syventäviä opintoja, joissa analysoidaan johdettavia teoksia vielä tarkemmin. Noin viisi viikkoa vuodessa olemme eri Puolustusvoimien soitto-kuntien vieraina, ja silloin olemme reissussa maanantaista perjantaihin. Opiskelijoilla on lisäksi oman opetussuunnitelmansa mukaisia opintoja joka viikko. Teemme myös yhteistyötä kuoron- ja orkesterinjohton luokkien kanssa.

TAMK: Kapuluokan pääasiallinen opetuspäivä on maanantai, mutta opiskelijan omasta opinto-ohjelmasta riippuen opintoja voi olla muulloinkin. Lukuvuoden aikana on myös paljon periodimaista opetusta.

Kapellimestarikoulutusta Helsingissä ja Tampereella

Montako opiskelijaa luokalla tällä hetkellä on?

TAMK: Luokalla on tällä hetkellä hieman yli 10 opiskelijaa.

SibA: Neljä pääaineista ja yksi sivuaineinen opiskelija.

Millaisiin töihin koulutus valmistaa ja minne opiskelijat ovat työllistyneet?

SibA: Sotilaskapellimestarilinjalta valmistuvat opiskelijat päätyvät Puolustusvoimiin töihin automaattisesti. Yleiseltä puhallinorkesterilinjalta osa valmistuu freelancereiksi, hallinnollisiin tehtäviin, musiikkiopistojen, konservatorioiden tai ammattikorkeakoulujen opettajiksi jne. Opiskelijat voivat työllistyä siis hyvin monipuolisiin tehtäviin.

TAMK: Puolustusvoimien soittokunnista on tullut meille useita opiskelijoita ja koulutus pätevöittääkin sotilassoittokuntien apulaiskapellimestarin tehtäviin. Koulutushan on aloitettu vasta 2019, joten ensimmäinen ikäluokka valmistuu nyt keväällä 2023. Näyttää siltä, että Puolustusvoimien lisäksi musiikkiteatterityö sekä pedagoginen orkesterinjohtotyö musiikkiopistoissa ja -oppilaitoksissa ovat tärkeimmät työllistymiskanavat.

Olen kiinnostunut kapellimestarin työstä, mitä minun tulisi opiskella ennen ammattiopintoja?

TAMK: Oman instrumentin opiskelu on tärkeää samoin kuin toki laaja-alainen musiikin opiskelu. Orkesterisoittoa kannattaa harrastaa ja opiskella monipuolisesti. Pianonsoittotaidostakin on aina hyötyä kapellimestarin työssä.

SibA: Oma soittaminen kannattaa opiskella mahdollisimman pitkälle. Lisäksi teoriaa ja solfaa intohimoisesti. Kannattaa käydä kapellimestarikursseilla ja yrittää päästä johtamaan liveä orkestereita mahdollisimman paljon. Myös www.imslp.org sivuilta löytyy paljon partituureja, joita voi johtaa esimerkiksi jonkin äänitteiden kanssa. YouTubestakin löytyy hyviä kapellimestariopetusvideoita katseltavaksi. Konserteissa kannattaa käydä ahkerasti kuuntelemassa ja katsomassa ammattilaisten soittoa ja johtamista. (Kannattaa katsoa myös sivusto <https://conductit.eu/>, toim.huom.)

Suomessa alkaa olla pulaa puhallinsoittajista. Koulutetaanko teillä kapellimestareita myös alkeisorkestereihin? Jos koulutetaan, miten?

SibA: Musiikkikasvatuksen puolella koulutetaan opettajia alkeisorkestereihin. Lisäksi meillä on tarjolla mm. puhallinyhtyeen johtamisen perusteet -kurssi kaikille halukkaille.

TAMK: TAMK:ssa järjestetään orkesterinjohton peruskursseja instrumenttipedagogi opiskelijoille ja kurssit ovat olleet hyvin suosittuja. Jatkossa toivottavasti päästään lisäämään tällaista tarjontaa myös avoimen AMK:n kautta kentälle laajemminkin.

Miten Tampereen ammattikorkeakoulun ja Sibelius-Akatemian koulutukset eroavat keskenään?

TAMK: Suurimpia rakenteellisia eroja on kaksi. AMK-tutkinto on ns. kandidatason tutkinto, eli alemman korkeakoulutason tutkinto. Näin ollen orkesterinjohtosta tehdään B-tason suoritus opintojen päätteeksi. Toinen suuri ero on se, että tämä koulutus antaa pedagogisen pätevyyden musiikkiopistoissa ja toisella asteella opettamiseen.

SibA: Sibelius-Akatemialta valmistuu musiikin maistereita sekä sotilaskapellimestareita. Talossamme on 1700 opiskelijaa ja koulutustarjonta on todella laaja ja monipuolinen.

Mitä muuta haluaisit koulutuksesta kertoa?

SibA: Puhallinorkesterinjohton luokan opetus on ryhmäopetusta, jossa kaikki oppivat toisiltaan koko ajan. Musiikkitalo on inspiroiva paikka, jossa voi seurata ammattilaisorkestereiden harjoituksia hyvin matalalla kynnyksellä ja oppia sitä kautta lisää. Koulutukseemme voi olla haastavaa päästä sisään, mutta vaivannäkö varmasti kannattaa, sillä Sibelius-Akatemia on huikean hieno opiskelupaikka! Maisterin tutkinnon jälkeen voi jatkaa vaikka tohtorin tutkintoon saakka.

TAMK: Orkesterinjohton koulutus on lähtenyt hyvin liikkeelle ja kiinnostusta on ollut sekä hakijoiden keskuudessa että kentällä laajemmin. Yhteistyö Puolustusvoimien sotilasmusiikkitoiminnan kanssa on ollut alusta asti meille erittäin arvokasta ja tärkeää.

TAMK:n kapuluokalta löytyy kaikenlaista asiantuntemusta: Ako Kiiski pitämässä kanssaopiskelijoille klikkityöpajaa, eli kuinka soittaa ja johtaa klikin kanssa.

Opiskelijat vastaavat

1. Oma tausta lyhyesti
2. Kerro pääsykokeesta ja siihen valmistautumisesta
3. Mikä koulutuksessa on parasta?
4. Toivoisitko jotain lisää?
5. Miten näet työllistymisen?
6. Muuta?

Olli Palomäki (TAMK)

1. Nimeni on Olli Palomäki ja olen kotoisin Alavudelta. Olen työskennellyt 13,5 vuotta Puolustusvoimissa pasuunan/matalien vaskien soittajana. Nykyinen sijoituspaikka on Rakuunasoitokunnassa Lappeenrannassa. Opiskelin oppisopimuksella muusikon toisen asteen tutkinnon työn ohessa Lahden konservatoriossa vuosina 2010–2013. Opintovapaalla olin syksystä 2014 kevääseen 2016 asti, ja valmistuin 2016 jouluna instrumenttipedagogiksi Tampereen ammattikorkeakoulusta. Kapellimestariopinnot TAMK:ssa aloitin syksyllä 2021.
2. Pääsykokeessa piti antaa soittonäyte pianolla ja omalla instrumentilla, suorittaa teoria-aineiden testit ja antaa kapellimestarina toimimisen näyte. Tämän lisäksi pääsykokeessa oli myös haastattelu. Koronan takia pääsykoe tehtiin etänä, mikä aiheutti vähän hankaluuksia. Valmistauduin pääsykokeisiin treenaamalla soitettavat kappaleet kuntoon ja harjoittelemalla kokeeseen kuuluvia partituureja. Muutoin pääsykoe oli odotusten mukainen, mutta yhden johdettavan teoksen kohdalla yllätyin, sillä minun piti laulaa koko teoksen osan melodiosausta samalla, kun johdan ja tällaiseen en ollut valmistautunut. Olin harjoitellut partituurista näyttämään sisääntuloja ja fraaseja, mutta pelkästä melodialapusta johtaminen ja samalla laulaminen tuntui erittäin hankalalta, enkä ollut tällaiseen valmistautunut.
3. Se, että pääsee oppimaan itse substanssia ja keskittymään pelkästään siihen. Myös opiskelukollegio on mukava. Myös se, että päästään johtamaan erilaisten kokoonpanojen kanssa erityylistä musiikkia.
4. Enemmän orkesterien kanssa toimimista. Keskenään soittelu ja toistemme johtaminen on vähän köppästä.
5. Siviilipuolella näen mahdollisena päästä joskus johtamaan jotain nuorisopuhallinorkestereita ym. Puolustusvoimien sisällä on todennäköistä päästä apulaiskapellimestarin pestiin jossain vaiheessa.
6. Ei muuta.

Yoann Combémoré (SibA)

1. Olen Yoann Combémoré ja kotoisin Ranskasta. Tällä hetkellä opiskelen Sibelius-Akatemiassa puhallinorkesterinjohton kandidaattiohjelmassa toista vuotta ja toimin pääkapellimestarina Lyon Metropole Orchestrassa, joka on yksi Ranskan parhaimmista puoliammattilaisista puhallinorkestereista. Vuonna 2022 osallistuin Alankomaissa järjestettyyn International Conductors Contest -kapellimestarikilpailuun ja sijoitun kisassa ensimmäiseksi. Olen opiskellut aikaisemmin orkesterinjohtoa Ranskassa neljä vuotta **Phillippe Cambrelingin** oppilaina. Oma instrumenttini on pasuuna.
2. Oma pääsykokeeni osui covid-aikaan keväällä 2021, jolloin ei ollut mahdollista matkustaa koetta varten Suomeen ja tästä syystä pääsykokeet pidettiin verkossa. Pääsykoevideoni kuvasin kahden pianon kanssa, sillä orkesteria ei voinut koronan vuoksi koota. Onneksi tällainen johtamisvideomuoto on sallittua – myös siksi, että monen opiskelijan voi olla haastavaa päästä johtamaan orkesteria hakuvideota varten, jos ei ole omaa orkesteria käytettävissä. Instrumenttinäytevideota pystyi toki tässä tapauksessa kuvaamaan uudelleen ja uudelleen, mutta täydellistä juhlaottoa on vaikea saada. Olennaisinta pääsykokeeseen valmistautumisessa on johdettavan teoksen partituurin hyvin huolellinen opettelu.
3. Parasta koulutuksessa on se, että pääsemme konkreettisesti johtamaan orkesteria. Opintoihimme kuuluu lähes viikoittain sessioita orkesterin kanssa ja se on paras tapa oppia johtamaan. Monissa kouluissa ulkomailla joudutaan johtamaan pelkkiä pianoja, joten onneksi oppilaitoksellamme on tarpeeksi rahaa käytettävissä, jotta meille voidaan järjestää orkesteri johdettavaksi. Pidän myös suomalaisesta opetustyylistä ja pedagogiikasta, opetuksen taso on hyvä ja erityisesti pidän **Petri Komulaisen** tavasta opettaa. Hän on mielestäni hyvä opettaja, sillä hän muistaa millaista on olla opiskelija ja millaista orkesterinjohton opiskeleminen on: hän ymmärtää ja huomioi opiskelijat.
4. Toivoisin enemmän mahdollisuuksia johtaa ammattilaisorkestereita. Opiskelijaorkesterin ja ammattiorkesterin johtamisessa on iso ero. Ammattilaisorkesteria johtaessa saa paremman käsityksen siitä, millainen työn todellinen kuva on. Samalla opitaan mitä työ vaatii sekä mitä ammattilaiskapellimestarina oleminen vaatii.
5. Omalla kohdallani ei ole kovinkaan mahdollista työllistyä puhallinorkestereihin Suomessa, sillä pysyvä työskentely ei ole mahdollista Puolustusvoimien orkestereissa. Toivon silti vierailupyynnöitä, sillä ne ovat kuitenkin mahdollisia. (Etenkin ranskalaisen musiikin projektit ovat tervetulleita, sillä tunnen kyseisen musiikin hyvin.)
6. Kiitos paljon!

Kapellimestarikoulutusta Helsingissä ja Tampereella

Ilkka Aunu (SibA)

1. Matka musiikin pariin on tehnyt minusta säveltäjän, kapellimestarin ja tenorin. Ennen sotilaskapellimestarin opintoja tein tutkinnon Sibelius-Akatemiassa sävellyksen pääaineesta Sävellyksen ja musiikinteorian aineryhmässä. Soittamista olen opiskellut pianonsoittoa ja sotilaskapellimestarin opintojen alettua olen saanut kahden vuoden ajan tunteja trumpetinsoitossa. Lisäksi minulla on vahva tausta kuorolaulussa. Työskentelen nykyisin Viipurin Lauluveikot -mieskuoron taiteellisenä johtajana.
2. Aikaisemmat opinnot sävellyksen ja musiikinteorian parissa antoivat hyvät valmiudet kerrata solfa- ja musiikkianalyysitaitoja pääsykokeita varten. Sibelius-Akatemian kirjastosta löytyvä Lars Edlundin *Modus Novus* -harjoituskirja auttoi muun muassa solfaamisen harjoittelua. Melodia- ja rytmidiktatitien harjoituksia löytyy myös netistä ja useista musiikkiin painottuneista kirjastoista, mitä kannattaa käyttää hyödyksi. Koin itse hyväksi taktiikan, että ensin kertaan helpommat asiat ja siirryn sitten vaikeampiin tehtäviin. Tämä koskee erityisesti moniäänisten diktaattien kirjoittamista. Partituurin analyysille kannattaa varata aikaa kalenterista sekä etsiä rauhallinen paikka, jossa tutkia musiikkia rauhassa. Teosten kuunteleminen äänitteiltä voi tukea oppimista. Pidä kuitenkin aina partituuri edessäsi kuunnellessa, jotta voit huomata, mikä äänitteellä on oikeasti partituurissa ja mikä on äänittävän kokoonpanon omaa tulkintaa. Oma pääsykokeeni toteutettiin etänä koronarajoitusten takia. Pääsykokeissa tuntui painottuvan aika paljon teoreettiset osa-alueet, mutta en tiedä johtuiko se osittain etänä toteutetun pääsykokeen rajoitteista.
3. Sibelius-Akatemian taitavat ja kunnianhimoiset opettajat mahdollistavat nopean oppimisen. Säännöllinen työskentely ammattilaistasoisen puhallinkapubändin, ammattiorkestereiden sekä Puolustusvoimien soittokuntien kanssa on parasta oppia kapellimestarille.
4. Olisi erittäin hienoa toteuttaa opintojen yhteydessä äänitysprojehti puhallinkapellimestariluokan ja puhallinkapubändin kanssa.
5. Tavoitteeni on työllistyä sotilasmusiikkialalle. Tällä hetkellä Puolustusvoimissa on suuri kysyntä yliopistotason kapellimestariopinnot suorittaneille ammattilaisille. Työllistymismahdollisuudet näyttävät siis tällä hetkellä erinomaisilta.
6. Kaksi kesää Puolustusvoimien varusmiessoittokunnassa kersanttina työskennelleenä haluan lämpimästi suositella varusmiespalvelusta sotilassoittokunnissa. Nuoret pääsevät yhdeksän kuukauden tai vuoden pituisen palveluksen aikana tutustumaan ammattimaiseen työskentelyyn musiikin parissa. Varusmiessoittokunnassa on lisäksi mahdollista verkostoitua ikäluokansa parhaimmiston kanssa.

Soila Takanen (SibA ja TAMK)

1. Olen Soila Takanen ja kotoisin Kuortaneelta. Valmistuin filosofian maisteriksi Jyväskylän yliopistosta keväällä 2016 pääaineena musiikkikasvatus. Opintojen aikana otin ensikosketuksen kapellimestarin tehtäviin yliopiston puhallinorkesterissa Puhkupilleissä, ja tästä ajasta jäi kytemään ajatus kapuopintojen jatkamisesta jossain vaiheessa. Puolentoista vuoden työelämävisiitin jälkeen ponkaisin vuonna 2018 suorittamaan naisten vapaaehtoista asepalvelusta varusmiessoittokuntaan ja tähtäimessä oli erityisesti ”kapu-auk”, jonka pääsinkin tekemään. Tampereen ammattikorkeakoulussa aloitin orkesterinjohto-opinnot linjan perustamisen ensimmäisessä erässä, ja viime syksynä aloitin myös opiskelun Sibelius-Akatemiassa puhallinorkesterinjohton maisterivaiheessa. Opiskelen siis molemmissa oppilaitoksissa tällä hetkellä yhtäaikaaisesti ja Tampereen opinnot on tarkoitus saada päätökseen tänä keväänä.
2. Pääsykokeissa raati ensisijaisesti haluaa saada käsityksen hakijan koulutettavuudesta sekä motivaatiosta opintoja kohtaan. Kannustan valmistautumaan kokeen eri osa-alueisiin niin hyvin kuin aika ja omat voimavarat sallivat. Etenkin johdettavien teosten partituurit tulee osata huoella. Myös partituurinsoittoa kannattaa treenata. Itselleni eniten varmuutta pääsykoetilanteissa on antanut ajatus siitä, että olen valmistautunut niin hyvin kuin pystyn ja minulla on hallussa ne tiedot ja taidot, jotka minulta löytyvät sillä hetkellä. Pääsykokeessa näytetään se, mikä on tämänhetkinen osaamisen taso.
3. Parasta kapukoulutuksessa on orkesterien johtaminen, sillä sitä varten me opiskelemme. Orkesterit ovat kiinnostavia ja moniulotteisia sosiaalisia ympäristöjä, joiden keskiössä ja tavoitteena on kuitenkin musiikin tekeminen. Pidän myös kapellimestarin tehtävän ja opintojen monipuolisuudesta. Teknisen osaamisen opetteluun lisäksi täytyy mielestäni todella miettiä, miksi asioita tekee ja etenkin, millainen johtaja itse haluaa olla.
4. Mahdollisimman paljon työskentelyaikaa erilaisten orkestereiden kanssa. Toivon myös laaja-alaisuutta esimerkiksi projektien muodossa myös eri tyylien parissa. On tärkeää muistaa, että on monia tapoja tehdä musiikkia. Esimerkiksi akatemian kapuluokan visiitti Ilmavimien Big Bandiin oli viime syksyn yksi positiivisesti silmiä avaavimmista periodeista!
5. Tavoitteenani on työllistyä sotilasmusiikkialalle. Toivon kuitenkin löytäväni tavan hyödyntää osaamistani myös harrastajapuhallinorkesteritoiminnan ja kouluttamisen puolella. Koulutettua kapellimestariosaamista tarvitaan ympäri maata ja eri tasoilla.
6. Tsemppiä ja komppia kaikille (kapu)opintoihin hakeville!

Teksti: Soila Takanen

**Kuvat: David Claudio, Markus Yli-Jokipii
ja Markku Uusitalo**

Puolustusvoimien varusmiessoittokunnan aliupseerikurssin kapellimestarikoulutus

Puolustusvoimien varusmiessoittokunta järjestää vuosittain varusmiehilleen sotilasmusiikkialan aliupseerikurssin. Aliupseerikurssi sisältää johtajakoulutusta, joka jakautuu kahteen jaksoon: ensimmäisellä jaksolla opiskellaan ryhmäjohtamista ja toisella jaksolla perehdytään sotilasmusiikkiin. Toisella jaksolla on neljä opintosuuntaa, joista yksi on kapellimestarin opintosuunta. Kapellimestarin opintosuuntaan valitaan 4–5 aliupseerioppilasta, joille annetaan perustaidot puhallinorkesterin johtamiseen. Jos hakijoita opintosuuntaan on enemmän kuin viisi, oppilaat valitaan lyhyen orkesterinjohtamisnäytteen ja haastattelun perusteella.

Kapellimestariopinnoissa käydään aluksi läpi johtamiskaavat sekä tutustutaan partituuriin ja puhallinorkesterin yleisimpiin instrumentteihin. Kun perusteet on opeteltu, kurssin ohjelmisto valitaan soittokunnan esiintymisten mukaan. Ohjelmistovalinnoissa huomioidaan myös kapellimestarioppilaiden taidot. Kapellimestarioppilaat johtavat orkesteria, joka muodostetaan aliupseerikurssin puhalltimien äänenjohtajalinjan oppilaista. Myös kapellimestarioppilaat soittavat orkesterissa, kun eivät ole johtamassa.

Aliupseerikurssin toisen jakson aikana järjestetään klassisen musiikin ja viihdemusiikin konsertteja.

Kapellimestarioppilaat tekevät myös omat soitinuksensa tai sovituksensa jakson aikana järjestettävää virsikonserttia varten. Konsertin kokoonpanot muodostetaan muiden aliupseerikurssilla olevien oppilaiden instrumenttien perusteella.

Aliupseerikurssin sotilasmusiikkiopinnot kestävät noin kaksi kuukautta. Opintojen aikana kapellimestarioppilaat saavat runsaasti johtamiskokemusta orkesterin edessä. Yhteisharjoituksia on opintojen aikana lähes päivittäin. Kaikki johtamissuoritukset videoidaan, ja videot katsotaan kapellimestarin opintosuunnan omalla tunnilla, jotta oppilaat voivat seurata omaa kehitystään. Kaksi kuukautta on lyhyt aika, minkä vuoksi koulutuksen tavoitteena on antaa perustaidot puhallinorkesterin johtamiseen. Samalla oppilaat saavat eväitä johtamistaitojensa kehittämiseen myös varusmiespalveluksensa jälkeen.

Teksti: Juhani Valtasalmi
Kuvat: Joonas Linna ja Joonas Tentke

TAISTELUJEN SUURET SÄVELET

"Taitaa olla aika perinteinen ohjelmisto"...

...sain kuulla, kun läksin etelänmatkalle Helsingin Musiikkitalolle 21.11.2022 sotilasmusiikin perinnepäivän konserttiin. *Taistelujen suuret sävelet* -konsertin repertuaari oli perinteisen hyvä, jopa pikkuisen yllättäväkin. Olihan siellä klassista marssiperinnettä noudattavia jyskeitä, joissa kaikki soittivat koko ajan voimakkaassa mezzofortessa. *Arnhem* on kuitenkin pirun komea rykäisy, ja sotahistorian harrastajana minua huvittaa brittien kyky loihkia toisen maailmansodan aikaisesta maahanlaskujoukkojen tappiosta suuria säveliä. Kellyn sankarit! Musiikkikapteeni **Aino Koskela** oli puolestaan loihtinut Crusellin *Marssi nro 9: Kenthornin* huomattavasti kamarimusiikillisemmaksi. Mielenkiintoinen joskin mielipiteitä jakava sovitus. Ei kuitenkaan mikään rauhanmarssi!

Ylikapellimestari **Pasi-Heikki Mikkola** ja Kaartin soittokunnan päällikkökapellimestari **Timo Kotilainen** johtivat hyvässä iskussa olevaa sinfonista puhallinorkesteria, jonka cornosektio pääsi erityisesti oikeuksiinsa Musiikkitalon laskelmoidussa akustiikassa. Korvat tosin soivat pitkään, sellaisia tehoja taiottiin mm. Arttu Takalon *Battle of Bengtskärissä*, jossa painettiin kyllä täysillä mutta koko ajan, jopa duellia lyömien ja puhaltimien välillä. Päivän putkikelloannos tuli täyteen.

Minulle konsertin kohokohta oli Jacob De Haanin *Banja Luka*, siinä oli valoa ja varjoa, musiikillisia kuiskauksia ja tuskanhuutoa. Alun pienistä sekunneista suurta musiikkia. Samoin Robert Smithin *Inchon* helikopteriefekteineen toimi upeasti. Komeista soolosoituksista nostan esiin sopraanofonisti kersantti **Samu Metsäsen** ja huilisti kaartinjääkäri **Arttu Jauhiaisen**.

Koloratuurisopraano **Marika Hölttä** oli lady paikallaan, tulkinnat hivelivät kuulumia. Yllätyspala, Coldplayn *Everyday Life* toimi Samppa Leinon sovituksena odotuksiani paremmin. Palautetta annan tällöin äänentoistoon ilmestyneestä feedbackista, eli tässä tapauksessa matalan taajuuden kierrosta.

Porilaisten marssiin päättyi tämä upea konsertti. Vuoden sotilasmusiikkona palkittiin ylliluutnantti **Tommi Suutarinen**.

Teksti: Jukka Viitasaari

Kuva: Puolustusvoimat / Simo Rokkonen

ohjelma

Albert Edward Kelly: *Arnhem*

Jan de Haan: *Banja Luka*

Ullas Pulkkis: Annikin ja Liisan laulut oopperasta *Raatteen tie*

Tauno Marttinen: *Yö linnakkeessa*

Bernhard Crusell: *Marssi nro 9: Kenthorn*
sov. Aino Koskela

väliaika

Robert W. Smith: *Inchon*

Coldplay: *Everyday Life*
sov. Samppa Leino

Mykola Lysenko: *Prayer for Ukraine*
soitint. Andreas Wetterlund, John Romano

E. Stieberiz: *An de rawka*

Toivo Kuula: *Syystunnelma op 2 nro 1*
sov. Pasi-Heikki Mikkola

Theo Mackeben: *Warum*
sov. Esko Heikkinen

Arttu Takalo: *Battle of Bengtskär*

Rauman Poikasoittokunnan isä Pentti Jalonen on kuollut

Rauman Poikasoittokunnan perustaja ja pitkäaikainen johtaja **Pentti Jalonen** nukkui pois 8.2.2023. Hän oli syntynyt Raumalla 11.3.1924. "Pepe" aloitti alttotorven ja trumpetin soittamisen 12-vuotiaana Rauman seurakunnan Nuortentalon soittokunnassa. Omaksi pääsoittimeksi vakiintui klarinetti. Talvisodan pommitukset hän koki vielä Raumalla, mutta jatkosotaan nuorukainen kutsuttiin rintamalle. Hän osallistui taisteluihin ja haavoittui kranaatin sirpaleesta kasvoihin. Vuosalmella kiivaimmissa taisteluissa Pepe kertoi olleensa jalkaväenkenraali Adolf Ehrnroothin kanssa samassa poterossa. Jalonen palasi sodasta alikersanttina. Hän kävi myöhemmin usein vanhoilla taistelupaikoilla.

Pentti Jalonen soittokunnan univormussa vuonna 2017. Kuva: Pekka Lehmuskallio

Rauman seminaarin kasvattaja

Sodan päätyttyä Jalonen palasi töihin rautateille, kunnes aloitti opintonsa Rauman seminaarissa 1946. Valmistuttuaan hän sai viran Karin koulusta 1949. Kymmenkunta Karin koulun poikaa ryhtyi uuden opettajan johdolla harjoittelemaan torvisoittoa. Jalonen keräsi soittimia, joita kunnostettiin. Hän opetti kädestä pitäen uudet soittajat. Vaistollaan Pepe arvioi, mikä instrumentti kenellekin sopisi. Kova työ oli myös nuottien keräämisessä. Pepe kopioi elämänsä aikana tuhansia nuottisivuja kauniilla nuottikäsialallaan. Vanhat soittajat tunnistavat sen yhä.

Kun Jalonen siirtyi parin vuoden päästä Otan kouluun, orkesteri nimettiin Rauman Poikasoittokunnaksi, ja siihen alkoi tulla soittajia monesta koulusta. Ensimmäisen julkisen konserttinsa soittokunta piti 8. maaliskuuta 1953 Otan koulun juhlasalissa. Samana vuonna tehtiin ensimmäinen ulkomaanmatka Norjan Gjøvikiin. Sitten on soitettu vaikka ja missä, Yhdysvalloissakin. Tytöt tulivat mukaan soittokunnan vahvuuteen vuonna 1956. Director musices Jalonen johti perustamaansa orkesteria lähes viisi vuosikymmentä. Pepe toi Raumalle amerikkalaista show-meininkiä univormuineen ja kuviomarsseineen. Vappumarssi ja -konsertti muodostuivat perinteeksi.

Terveet elämäntavat ja tiukka kuri

Jalonen oli terveiden elämäntapojen apostoli. Hän ei hyväksynyt alkoholia, tupakointia, kiroilua tai myöhästelyä. Soittokunnassa oli kova harjoitustahti ja kuri. Poikasoittokunnassa on kasvanut lukuisia soittajia Suomen huippuorkestereihin ja muita musiikin ammattilaisia. Niin raittiusmies kuin olikin, Pepe soitti myös tanssimusiikkia ravintola Raumanlinnassa, toki smokkipukuisena salonki-orkesterissa – musiikki kun oli kaikkein tärkeintä. Jalosten mökki Vaikusissa oli monen soittajapojan kesäleiri. Pepen johdolla tehtiin töitä, treenattiin soittamista, pelattiin, saunottiin ja uitiin.

Länsi-Suomen yhteishyvän mitalin Jalonen sai vuonna 1964. Näin lehdessä hänestä tuolloin kirjoitettiin: "Pentti Jalosta on vaikea haastatella. Hän ei puhu itsestään. Hän puhuu pojistaan. Rauman Poikasoittokunta on hänen elämänsä – se mitä jää ulkopuolelle, on merkityksetöntä. Kun pojat menestyvät, kun pojat oppivat uutta, kun syntyy uusia lahjakkuuksia – silloin Pentti Jalonen on onnellinen. Musiikki siivittää hänen ajatuksiaan – ja sitä musiikkia soittavat pojat, ihan tavalliset raumalaiset pojannappulat ja myöskin tyttötylleröt, jotka kaikki silmät kirkkaina katsovat johtajaansa. Heille Pentti Jalonen on ensimmäinen ja tärkein auktoriteetti, jonka tahtipuu säätelee heidän elämänmenoan." Otan koulusta Jalonen jäi eläkkeelle 1984, mutta toimi myöhemmin vielä tuntiopettajana.

Ansiomerkkejä ja Linnan juhlat

Vuonna 1996 Jalonen sai Poikasoittokunnan juhlassa vastaanottaa ainutlaatuisen, rubiinein koristellun Suomen Puhallinorkesteriliiton ensimmäisen 60-vuotissoittomerkin ansiokkaasta työstään. Sosiaalisena ja aktiivisena miehenä Pepe tunsi musiikin ammattilaisia kautta maan. Jalonen sai kutsun Linnan juhliin 2017. Hän kertoi etukäteen, ettei jännitä ja juttukavereita löytyy varmasti: "Minä kun olen jo vuosia rohkeasti aina mennyt ja kysynyt, että "kukas sinä olet?" 80-vuotishaastattelussaan Jalonen letkautti olleensa "ikään kuin naimisissa soittokunnan kanssa, sillä avioliittoon en ole koskaan ennättänyt".

Jalonen pelasi pitkään liroissa

95-vuotishaastattelussaan Jalonen kertoi ajavansa autolla enää lyhyitä matkoja: Rauma-saliin, kirkolle, torille ja mökille. Eläkeläisenä hän tapasi viettää pimeimmän talvikauden Gran Canarialla. Yleensä samassa hotellissa ja samassa huoneessa. Pepe oli hyvä käsistään. Varsinkin puutyöt olivat hänen intohimonsa. Tätä taitoa hän tarvitsikin elämässään rakentaessa tai remontoidessa kotona tai mökillä. Innostavana opettajana hän neuvoi ja opasti koulussa puutyön oppiin. Jalonen oli myös urheilumies. Hän pelasi liroissa pitkään jääpalloa, jopa kaksi kautta SM-sarjassa. Kun lirot otti ohjelmaansa uuden lajin, jääkiekon, pelasi Pepe sitäkin. Joukkueen kapteenina.

Teksti: Janne Rantanen
kirjoitus on julkaistu sanomalehti Länsi-Suomessa 9.2.2022

MIKÄ MEITÄ YHDISTÄÄ?

AISTIT JA SAAVUTETTAVUUS TAIDE- JA KULTTUURITOIMINNASSA

Taiteen ja kulttuurin avoimuus ei välttämättä tarkoita, että toiminta on saavutettavaa. Saavutettava toiminta on sitä, että ajatuksen tasolla avoimen oven eteen ei ole puolivahingossa jäänyt jotain kömpelöä estettä, kuten sekavaa viestintää, tylyä vastaanottoa tai liukkaita portaita.

Saavutettavuuden voi käsitteenä laajentaa kattamaan kaikki taiteen ja kulttuurin tekemiseen ja kokemiseen liittyvät osa-alueet. Kulttuuria kaikille ry:n määritelmän mukaan saavutettavuuteen sisältyvät strategiat ja suunnitelmat, viestinnän saavutettavuus, sosiaalinen saavutettavuus, hinnoittelu, rakennetun ympäristön esteettömyys, saavutettavuus eri aistien avulla, ymmärtämisen tukeminen sekä alueellinen saavutettavuus.

KOKEMUSPERÄISTÄ TIETOA AISTEISTA JA SAAVUTETTAVUUDESTA

Kansalaisfoorumin koordinoimassa kansainvälisessä Erasmus+ -hankkeessa koostimme kokemusasiantuntijoiden kanssa *Mikä meitä yhdistää – Aistit ja saavutetta-*

vuus taide- ja kulttuuritoiminnassa -artikkelikokoelman, jonka tavoitteena on tukea esimerkiksi taideharrastusten ja kulttuuritapahtumien saavutettavuustyötä. Julkaisu tuo esiin puheenvuoroja ja konkreettisia esimerkkejä ihmisten kohtaamisesta luovan toiminnan äärellä.

Artikkeleita yhdistävä näkökulma on ihmisen aistit. Aistikokemukset yhdistävät sokeiden tanssiryhmän ohjaamisen, moniaistisen kuvataiteen, viittomakielisen esitystaiteen, lavarunouden ja representaation. Taiteen kokemisen ja tekemisen yhdenvertaisuuden mahdollistaa se, että meillä on yleensä ainakin joku aisti käytössä. Omista aisteistamme kumpuavat myös yksilölliset voimavaramme.

Yhdessä artikkelit muodostavat toisiaan täydentävän keskustelun siitä, miten taiteellinen toiminta on mahdollista kaikille, vaikka aistit olisivat osin rajoitetut, ja miten ohjaaja voi eri tavoilla tukea ja huomioida yksilöllisiä kokemisen tapoja.

Julkaisu ei ole varsinainen opas, mutta se sisältää artikkeleista nousevia pohdinta-tehtäviä ja kannustaa havainnoimaan maailmaa ja omaa toimintaa uudella tavalla. Sisältö on koottu ensisijaisesti taide- ja kulttuuritoiminnan parissa eri ikäisten harrastajien kanssa toimiville ohjaajille ja opettajille. Se tarjoaa kuitenkin kaikille ihmisten parissa työskenteleville pohdittavaa saavutettavuudesta sekä yhdenvertaisuudesta ja osallisuudesta.

Julkaisun voi ladata maksutta Kansalaisfoorumin verkkosivuilta osoitteesta kansalaisfoorumi.fi/mika-meita-yhdistaa.

KANSALAISSFOORUMI.FI

Raisa Laukkanen
Minna Lepistö
Kansalaisfoorumi

Vinkkejä tilaussävellyksen hankkimiseen

Puhallinorkestereille sävellettyä musiikkia on maailmanlaajuisesti runsaasti, mutta edelleen on tilaa uusille sävellyksille. Uusia sävellyksiä tilataan monesti erilaisiin kilpailuihin, tapahtumiin, juhlistamaan esimerkiksi orkesterin merkivuotta tai tuomaan esille orkesterin paikallista erityislaatuisuutta.

Kaikki alkaa ideasta

Ennen yhteydenottoa säveltäjään on ensin hyvä määritellä uuden sävellyksen toivottu musiikkityyli tai teostyyppi. Myös käytössä oleva kokoonpano ja soittimet sekä vaikeustaso ja kesto on syytä pohtia. Erityisesti lyömäsoittimet ja lyömäsoittajien määrä on hyvä olla tiedossa ennen yhteydenottoa. Näillä tiedoilla on vaikutuksensa säveltäjän kanssa neuvoteltavaan palkkioon.

Kun edellä mainitut asiat ovat selvillä, on päätettävä, keneltä uusi sävellys tilataan. Päätöstä helpottaa, kun on tutustunut säveltäjien aiempiin tuotoksiin. Näin saa paremman kuvan, millainen on kyseisen henkilön sävelkieli. Päätöksen synnyttävä ota säveltäjään rohkeasti yhteyttä!

Sävellystilaussopimus

Sävellystilauksesta tulee aina tehdä kirjallinen sopimus kaikille osapuolille. Sopimuksessa tulee määritellä mahdollisimman tarkkaan sävellystilausta koskevat seikat, kuten teoksen kokoonpano, kesto, valmistumis- ja esittämisajankohdat ja palkkio. Huolellisesti laadittu sävellystilaussopimus turvaa niin säveltäjän kuin tilaajankin oikeudet. Sävellystilaussopimus voidaan laatia vapaamuotoisesti tai valmiille sopimuslomakkeelle. Suomen Säveltäjät -yhdistyksen sivuilta löytyy sopimus pohja, joka sellaisenaan sopii moneen tapaukseen.

Palkkio on syytä määrittää mahdollisimman hyvin työmäärää vastaavaksi, ja se maksetaan pääsääntöisesti vasta teoksen valmistuttua. Erityisen suurissa teoksissa voidaan harkita osa palkkiosta maksettavaksi ennen työn valmistumista. Suomen Säveltäjät -yhdistyksen sivuilta löytyy suositukset sävellystilauspalkkioiden vähimmäismääräksi, joiden avulla saa kuvan eri kokoonpanojen hintahaarukasta, mutta palkkiosta kannattaa neuvotella säveltäjän kanssa tarkemmin.

Mahdolliset ongelmatilanteet on hyvä ennakoida etukäteen ja kirjata ne ylös sävellystilaussopimukseen. Kannattaa erityisesti keskustella esimerkiksi jatkotoimenpiteistä, jos apurahaa ei myönnetäkään.

Apurahalla vai ilman

Jos tilaussävellystä ei ole mahdollista rahoittaa omasta budjetista, on sitä varten haettava apurahaa. Harvemmin orkesterilla, yhdistyksellä tai musiikkioppilaitoksella on varaa hankkia tilaussävellystä ilman apurahaa, mutta ei ole ollenkaan tavatonta, että tilaussävellyksen tilaakin useampi taho yhdessä. Esimerkiksi Esa-Pekka Salosen urkukonsertto *Sinfonia concertante* oli kuuden orkesterin (Radion sinfoniaorkesteri, Puolan radion kansallinen sinfoniaorkesteri, Berliinin filharmonikot, Philharmonie de Paris, Los Angelesin filharmonikot ja NDR:n filharmonikot) yhteistilaus. Varsinkin säveltäjälle on hieno asia, että teos saa heti alkuun useamman esityskerran.

Apurahoja voi joutua hakemaan useammasta paikasta, joten koko sävellystilausprosessin kanssa kannattaa olla hyvissä ajoin liikkeellä. Vaikka apurahan saaminen onkin aina epävarmaa, ei pidä kuitenkaan luovuttaa ensimmäisen kielteisen apurahapäätöksen jälkeen. Voi olla, että apurahan myöntäjä löytyy vasta kuudennella hakemuksella.

Nuottimateriaalin toimittaminen

Sävellystilaussopimuksessa tulee mainita, milloin partituuri toimitetaan tilaajalle. Ensisijaisesti palkkio sisältää vain korvauksen partituurin luomisesta. Stemmojen tekemisestä maksetaan oma palkkionsa nuottigraafikolle tai lisäpalkkio säveltäjälle.

Vaikka nykypäivän ammattimaiset nuotinkirjoitusohjelmat (esim. Finale, Sibelius tai Dorico) tekevät hyvää jälkeä, materiaali kannattaa tarkastaa ennen stemmojen jakamista soittajille. Näin materiaalin esitysermit tulevat varmistetuksi ja mahdolliset väärät äänet löydettyä.

Kantaesitystä kohti

Tilaussävellyksen kantaesitys on kulttuuritapaus, joten ilmoita asiasta tiedotusvälineille hyvissä ajoin! Muistuta myös säveltäjää ilmoittamaan teoksen kantaesitys Suomen Säveltäjät -yhdistykselle, niin he huolehtivat omalta osaltaan kantaesityksen näkyvyydestä omilla kanavillaan.

Lähteet:

Sävellystilauksen tueksi (Suomen Säveltäjät ry): <https://composers.fi/saveltajille/savellystilauksen-tueksi/>
Sulasolin ohjepankki (Sävellykset, sovitukset, käännökset ja tekstimuutokset):
<https://sulasol.fi/puhtaasti/ohjepankki/savellykset-ja-sanoitukset/>
Suosituslista ammatti-nuottigraafikolle maksettavista palkkioista (Suomen nuottigraafikot ry):
<https://nuottigraafikot.org/tariffit>

Teoston ja Musica novan järjestämä paneelikeskustelu:

Miten sävellystilaukset syntyvät?
pe 10.3.2023 klo 16–17.30.
Musiikkitalo (Terassilämpiö)

Vinkkejä tilaussävellyksen hankkimiseen

Oma kokemukseni uuden sävellyksen tilaamisesta

Opiskelin vuosina 2013–2016 puhallinorkesterinjohtamista Sibelius-Akatemiassa. Keskustelin eräänä päivänä opettajani **Peter Ettrup Larsenin** kanssa suunnitellusta diplomikonsertistani. Konsertin teemaksi pohdittiin erilaisia sotilastarinoita. Peter ehdotti, että teettäisin diplomikonserttia varten tilaussävellyksen laulusolistille ja sinfoniselle puhallinorkesterille. Sellainen sävellys sopisi diplomikonserttiin Kaartin soittokunnan kanssa. Pohdin jonkin aikaa tätä vaihtoehtoa, ja pidin sitä toteuttamiskelpoisena.

Ajatus uuden sävellyksen tilaamisesta kiehtoi minua, mutta samalla myös epäilytti. Tilaussävellystä varten piti ehdottomasti hakea apurahaa, mutta vaarana oli, että sellaista ei myönnettäisi. Mitä sitten tekisin? Varmaa oli, että konserttini ohjelmisto menisi silloin osittain uusiksi, mutta enemmän pohdin, mitä tilaussävellykselle kävisi, jos sen tekeminen olisi kesken.

Olin sotilasmuusikkourani aikana esittänyt joitakin kertoja **Juha Piston** musiikkia. Juhan musiikki on puhutellut minua varsinkin herkkyydellään ja sointiväreillään, ja siksi päätin kysyä häneltä, haluaisiko hän tehdä tilaussävellyksen minulle. Otin Juhaan yhteyttä alkukeväästä 2015. Soitin hänelle ja kerroin tulevasta diplomikonsertistani. Kävimme pitkän puhelinkeskustelun, jonka jälkeen minulle jäi tunne, että tilaussävellys voi toteutuakin. Juha palasikin nopeasti asiaan ja esitti näkemyksen laulusarjan säveltämisestä sekä arviota tällaisen sarjan sävellyspalkkiosta.

Lähetin ensimmäisen apurahahakemuksen maaliskuussa 2015 Teoston sävellystilaustoimikunnalle. Tässä vaiheessa teoksesta ei ollut vielä paljoa kerrottavaa, mutta apurahalomakkeessakaan ei pyydetty tarkkoja tietoja. Lopputulos oli, että en saanut apurahaa Teostolta.

Toinen apurahahakemus lähti toukokuussa 2015 Jenny ja Antti Wihurin rahastolle. Hakemuksen tekemisen aikaan neuvottelut Kaartin soittokunnan kanssa olivat edenneet siihen vaiheeseen, että kantaesityksen paikka oli selvillä. Kantaesitys tapahtuisi Maneesissa Haminassa syyskuussa 2016. Myös laulusarjan tema, kesto ja osien määrä olivat selvillä. Teos käsittelisi tarkoin valittuja samuraitekstejä. Tarkentuneista tiedoista huolimatta tätäkään apurahaa ei myönnetty.

Kesä meni ja syyskin ehti pitkälle ennen seuraavien apurahojen hakemista. Lähetin kolmannen apurahahakemuksen lokakuussa 2015 Suomen Säveltäjien Sibelius-rahastolle. Täytin hakemusta luottavaisin mielin, koska niin moni asia oli jo selvillä. Toiveikkaista tunnelmista huolimatta apurahaa ei myönnetty.

Toimitin neljännen apurahahakemuksen tammikuussa 2016 Madetoja-säätiölle. Hakemus oli menestyksekkäs, koska maaliskuussa tuli ilmoitus, että apuraha oli myönnetty. Myönnetyn apurahan summa oli kuitenkin pienempi kuin olin hakenut. Mietin, miten Juha suhtautuisi pienempään palkkioon, ja keskustelin asiasta hänen kanssaan. Olimme aiemmin sopineet, että apuraha sisältäisi partituurin ja esitysmateriaalin eli stemmojen valmistamisen. Juha ehdotti, että valmistaisin stemmat itse, jolloin saatu apuraha riittäisi korvaukseksi. Suostuin tähän, koska näin tilanteessa monia etuja. Tulisin tutustuneeksi syvällisemmin stemmointiin ja sain nuotinkirjoitusohjelman avulla kuunneltua tiettyjä osuuksia tarvittaessa erikseen. Olin jo aiemmin saanut pianopartituurin äänitiedostoja (mp3-tiedostoina) kuunneltavakseni, mutta nykypäivän äänipankeilla (esim. Noteperformer) sain paremman kuvan puhallinorkesteriversion hienouksista.

Partituuri valmistui sopimuksen mukaan loppukeväällä 2016. Tarkistin stemmat saman vuoden kesäkuussa, jolloin kävin läpi Juhan kanssa myös partituurista löytyneet virheet. Toimitin valmistuneen esitysmateriaalin Kaartin soittokunnalle loppukesällä. Tilaussävellyksen hankkimisprosessiin meni lähes kaksi vuotta, mutta se kannatti. Sain diplomikonserttiini toivotun kantaesityksen ja yhden uuden teoksen suomalaisen puhallinorkesterikirjallisuuteen.

Teksti: Juhani Valtasalmi

Kotiin kahta kättä heiluttaen

Huomasin keväällä 2022 puhallinsävellyskilpailuja etsiessäni mielenkiintoisen tapauksen Ranskan Belfortissa. Normaali sinfoninen puhallinorkesteri mutta lisänä myös "Modern Music Group" eli tarkemmin sanottuna rock/jazzyhtye. Lisäksi gradeluokitus oli 3–4/6, eli juuri minun heiniäni. Olen soittanut 50 vuotta puhallinorkesterissa, 42 vuotta rockyhtyeissä ja vielä sinettinä ajoittain big bandissa vuodesta 1983. Minulla oli melko valmiina teos *Planetary Blues*, jossa em. kokemus kiteytyy kitarakonserton muodossa.

Editoin ja osittain orkestroin teoksen uudestaan very big bandille, lähetin ml. kolme kappaletta partituureja A3-koossa kisaan ja toivoin etanapostin toimivan kunnialla. Ilokseni sitten sain viestin, että *Planetary Blues* oli päässyt loppukilpailuun, jonne kelpuutettiin kuusi teosta 106:sta. Belfortin puhallinorkesterin kapellimestari ja toista kertaa järjestetyn kilpailun isä **Xavier Scheid** oli yhteyksissä taajaan sähköpostissa, lähetin lisästemmoina mm. B- ja Es-tuubat diskanttiklaavissa ja yhden in B bassoklaavissa.

Loppukilpailun lähestyessä Xavier kutsui minua monesti tulemaan paikan päälle, hotellimajoitus kuulemma järjestyisi ilman että artistin pitäisi maksaa. Lopulta lähdin omakustanteiselle reissulle pe 2.12.2022, Xavier haki Baselin lentokentältä, vein tuliaisiksi Kossua.

Ehdin sopivasti kenraaliharjoitukseen. Kyseessä oli todellakin "dress rehearsal", orkesteri soitti esiintymisasu yllään yli kolmen tunnin treenit. Teokseni oli treenattu upeaan kuntoon, ei tarvinnut edes fraseerauksesta huomauttaa. Muutama balanssiohje matalille vaskille ja sounditarkennus kitaransoiton professori **Eric Santatolle**. Orkesterin soittajat olivat iältään teineistä senioreihin. Fransmannit osaavat englantia sen verran kuin suomalaiset ruotsia yläasteen jälkeen, joten minulla oli tulkki apuna. Kuulin tietty myös muut finaalin teokset, jotka olivat gradeluokkaa 5–6. Silloin tiesin, että ainoa mahdollisuus päästä palkinnoille tässä kisassa on yleisön suosikkikappale, tuomaristossa kun oli sävellyksen professoreitakin. Muut loppukilpailun sävellykset olivat konsonoivaa modernia puhallinmusiikkia, joissa "modernit" soittimet olivat lähinnä lisäinstrumentaationa. Minun trilogiani (*Blues from Mars, In a Jovian Mood & Mercury Rocks!*) voisi esittää ihan mainiosti silkalla sähköbändillä.

Belfort on 50 000 asukkaan kaupunki koillisessa Ranskassa lähellä Sveitsin ja Saksan rajaa. Nähtävyydet ml. upea linnoitus (Le Citadel) ja iso sarjakuvakauppa oli nopeasti käyty läpi. Olin opetellut turistiranskaa sen verran, että osasin sanoa en-osaavani ranskaa. Sillä ja englannilla pärjäksi mainiosti. Sen havainnon tein, että ranskalaiset ravintolat ja kahvilat olivat kiinni juuri silloin, kun minulla oli nälkä tahi kofeiininpuute.

Loppukilpailu järjestettiin kahdessa konsertissa la-su 3.–4.12.2022 Belfortin Maison du Peuplessa – olisikohan kulttuuritalo sopiva käänнос. Kuulin siis teokset kahteen kertaan. Samalla tutustuin muihin säveltäjiin, ja he olivat vallan hienoa porukkaa. Osa finaalin sävellyksistä oli selvästi orkesterin kykyjen ylärajoilla, mutta *Planetary Blues* juuri sopiva. *La dichotomie de la nouvelle ère* (Romain Lhst) meni myös upeasti ("tämä voittaa yleisöäänestyksen", tuli etiäinen), eikä muissakaan ollut mitään moittimista.

Kotiin kahta kättä heiluttaen

Lopputulokset oli seuraava:

1st prize Sofiane Messabih (FR): *Rhapsodie américaine*
2nd prize Federico Agnello (IT) : *Perpetuum*
3rd prize Nicolas Posternak (AR): *Sosteniendo el sol*
Prize of the Public Romain Lhoste (FR): *La dichotomie de la nouvelle ère*

Hävisin muutamalla äänellä Romain Lhostelle yleisöäänestyksen. Nuori säveltäjä oli ihan onnessaan, ensimmäinen palkittu teoksensa. Minä osasin ottaa tuloksen monessa kisassa marinoituna sellaisenaan (valehteli Jukka; lat.huom.), onhan minulla jo 16 kansainvälistä tunnustusta 22 vuoden ajalta.

Nyt tässä on sopiva hetki kertoa, miksi olen osallistunut kymmeniin sävellyskilpailuihin. Tajusin vuonna 2000, että ne ovat tällaiselle itseoppineelle sävelsepolle ainoa mahdollisuus saada aikaan kansainvälistä uraa. Se on minulla yhä ainakin aluillaan.

Konsertin jälkeen oli karonkka orkesterin harjoitustilassa, tarjolla oli yllättäen viiniä, erilaisia juustoja, kinkkua ja leipää. Mukavia keskusteluja musiikista ja maailmankaikkeudesta englanniksi, saksaksi, ranskaksi ja elekieleksi. Seuraavan kerran kisa järjestetään kolmen vuoden kuluttua ja tämänkertaisesta koitoksesta on luvassa ammattilaistason ääni- ja kuvatalenteet.

Un Bisontin remporte le concours de composition

Sur les 106 pièces candidates pour le second concours international de composition pour orchestre d'harmonie, six ont été sélectionnées pour la finale ce week-end. C'est « Rhapsodie Américaine », de Sofiane Messabih, de Besançon, qui a remporté le premier prix.

À la finale du concours international de composition pour orchestre d'harmonie s'est déroulée en deux étapes, samedi soir et dimanche après-midi. En raison de la densité des œuvres et pour permettre au jury, comme au public, de les apprécier au mieux, trois pièces ont été jouées ce samedi, les trois autres ce dimanche.

Les 65 musiciens de l'Orchestre d'harmonie de la Ville de Belfort (OHVB), rejoints par les cinq musiciens professionnels du groupe de musique actuelle, ont répété depuis le mois de juin les six pièces en finale. Sur la scène de la Maison du peuple, l'OHVB, dirigé par Xavier Scheld, également organisateur de l'événement, a interprété chacun des six morceaux d'une durée de minutes environ. Le concours avait reçu 106 participations, dont 9 femmes seulement. En juin, le jury s'était réuni une première fois pour effectuer la pré-sélection, à partir des partitions, en « entendant intérieurement » chaque œuvre.

Force et puissance
Ce week-end, les compositeurs et les quatre membres du jury ont entendu pour la première fois le rendu musical de chaque pièce. Prouvant, s'il en était besoin, toute la force et la puissance d'un orchestre d'harmonie et sa capacité à jouer des styles très différents.

Le jury était présidé par l'Allemande Annette Schlöss, compositrice et prof de composition, la Française Céline Pelmont, flûtiste et chef d'orchestre, le Portugais Lino Guerrero, compositeur et prof de composition, et le Français Philippe Barthold, directeur du conservatoire de Boulogne.

Prix du public pour la première fois
C'est le régional de l'étape, Sofiane Messabih, compositeur, chef de chœur et saxophoniste de Besançon, qui a été élu à la première place avec sa « Rhapsodie Américaine ». Il a gagné un chèque de 4 000 €. Le second est l'italien Federico Agnello, compositeur, chef de chœur et prof de percussions à Trento. Il n'a pu être présent à Belfort, mais remporte 2 000 € pour « Perpetuum ». Le troisième prix revient à l'argentin Nicolas Posternak, compositeur, arrangeur, pianiste et bassiste, prof au conservatoire de Buenos Aires. « Sosteniendo el sol » lui rapporte 1 000 €. Nouveauté pour cette seconde édition, le public, lui aussi, a pu voter pour son œuvre préférée. Il a choisi le Français Romain Lhoste, compositeur et claviériste et ingénieur dans l'aéronautique. « La dichotomie d'une nouvelle ère » lui offre également 1 000 €. Toutes les pièces qui sont allées en demi-finale et finale, même si elles n'ont pas gagné, méritent d'être jouées par des harmonies », a souligné Xavier Scheld pour conclure le concours.

Isabelle PETITLAURENT

Teksti ja kuvat: Antal Scholle ja Jukka Viitasaari

Les six compositeurs finalistes

Federico Agnello. Photo DR

■ Federico Agnello

Compositeur, chef d'orchestre et professeur de percussions italien originaire de Trento. Il a créé *Perpetuum*, avec guitare électrique et guitare basse. Il ne pourra être présent à Belfort.

Romain Lhoste. Photo DR

■ Romain Lhoste

Compositeur et claviériste (synthétiseur, piano), c'est le seul candidat à ne pas être professionnel. Il est ingénieur dans l'aéronautique et vient de Serris, en France. Il propose une composition

Sofiane Messabih. Photo DR

métal, *La Dichotomie d'une nouvelle ère*, avec guitares électriques, guitare basse et batterie.

■ Sofiane Messabih

Compositeur, chef de chœur et saxophoniste, c'est le régional de l'étape, puisqu'il vient de Besançon. *Rhapsodie américaine*, avec guitare basse, guitare électrique et batterie, offrira une version funk jazz.

■ Nicolas Posternak

Compositeur, arrangeur, pianiste et bassiste. Il est professeur au conservatoire de Banfield à Buenos Aires, en Argentine. Dans *Sosteniendo el sol*, il mêle accordéon, guitare acoustique, guitare basse et batterie et s'inspire largement de la musique lati-

Nicolas Posternak. Photo DR

no.

■ Christine Thibault

Compositrice, arrangeuse, orchestratrice et enseignante en saxophone au conservatoire d'Aurillac. Sa composition s'intitule *Régionales*, pour orchestre d'harmonie avec guitare électrique, guitare basse et batterie. Sa pièce est inspirée d'une recette de cuisine et mêle musique et chant.

■ Jukka Viitasaari

Compositeur freelance, tubiste, euphoniumiste et guitariste électrique, il vient de Tampere en Finlande. Son *Planetary blues* est un morceau jazzy pour claviers, guitare électrique solo, guitare basse et batterie.

Christine Thibault. Photo DR

Jukka Viitasaari. Photo DR

Vierailin viime vuoden marraskuussa reilun viikon Valencian alueella Espanjassa ensimmäistä kertaa. Jos oli kolme vuotta aiemman opintomatkan anti huikea Madridissa, niin Valenciassa se on vielä vaikuttavampi. Joka kylässä on oma puhallinorkesteri eli banda, ja maakunnassa on satoja rekisteröityjä puhallinorkestereita. Esimerkiksi keskiaikaisen Llirian kaupungin sanotaan olevan sydän puhallinkulttuurille, ja siellä koin yhden vaikuttavimmista konserteista koskaan. Kolme alueen parasta bandaa esitti yli satapäisillä orkestereilla virtuoottista ohjelmaa. Mukana soittamassa oli nuorista teini-ikäisistä paikallisiin professoreihin asti. Banda vaikuttaisi olevan kuin futsijoukkue. Oman kylän soittajia tullaan kannustamaan ja kuuntelemaan, ja sosiaalinen elämä on selvästi aktiivista ennen ja jälkeen konsertin.

Näiltä seuduilta tulee paljon huippumuusikoita ympäri Eurooppaa, ja useimmat Suomenkin orkestereissa vaikuttavat espanjalaismuusikot ovat juuri Valencian alueelta – myös Kansallisoopperassa heitä voi kuulla. Kysyin eräältä paikalliselta klarinetistilta tässä konsertissa, kuinka monta klarinetistia heitä käy yleensä harjoituksissa. Hän vastasi, että ehkä 30! Tästä saa käsitystä, kuinka suuresta jutusta isoimmillaan puhutaan. On myös huomattavaa, että ammattilaiset osallistuvat oman bandansa toimintaan, jos on vapaata. Mukana konserteissa on ammattimuusikoita ja korkeakouluopettajia.

Muusikolle on myös paljon työmahdollisuuksia. Musiikkiopistoja on kymmenittäin, samoin konservatorioita, ammattipuhallinorkestereita sekä siviili- että sotilaspuolella. Parhailla orkesterimuusikoilla ja opettajilla on melkein varaa valita, mitä haluavat tehdä, eivätkä he ole sidottuja vain yhteen työpaikkaan pitkäaikaisesti. Hyvät harrastajaorkesterit toimivat lähes ammattimaisesti ainakin soiton laadun puolesta. Huomattavaa oli myös soittajien keskittyneisyys ja pieteetti virtuositeetin lisäksi kaikilla tasoilla. Puhallinorkesterinjohtaminen on arvostettu ammatti ja esimerkiksi harrastajaorkestereiden johtaminen on oikeaa, asiallisesti palkattua työtä.

On todettava, että ammattiorkestereiden soittajat ovat pääsääntöisesti ja lähes kaikki espanjalaisia. Tähän kulttuuriin kasvetaan, ja hyvä kielitaito on välttämättömyys. Konserttiohjelmista on turha etsiä englantia. Ensin tulee valencian kieli ja toisena espanja. Englantia puhutaan ylipäänsä melko vähän edes palveluammateissa. Kielitaito voi olla täysin olematon. Ruokalistattomassa paikassa "FISH" tuli nopeasti ja se tarkoitti tällä kertaa possua... Oli hyvää!

Orkestereissa on kaikki sektiot hyvin tasapainoisesti edustettuina. Huomattavaa on aina mukana olevat matalat jouset. Joka orkesterissa on selloja ja bassoja, jotka tuovat mukaan aivan hurmaavaa sointia. Miksi ei Suomessakin? Vaikka vaikeasti saatavilla olevien lyömäsoitinten sijaan joskus? (Säveltäjät...)

Valencia – puhallinmusiikin keskus

Valencia on Espanjan kolmanneksi suurin kaupunki, mutta sinne ei ole suoria lentoja Helsingistä. Tästä syystä se on ehkä vähän harvinaisempi matkakohde suomalaisille. Vaihdon kanssa matka kuitenkin menee sutjakasti – ainoastaan matkatavarat tulivat minulle jälkijunassa. Keskustassa on hieno vanha kaupunki, eläväisiä kauppahalleja, rannat sekä huippuarkkitehtuuria edustava useista näyttävistä rakennuksista koostuva museokompleksi vanhassa, kuivuneessa joenuomassa kruununaan loistava Oopperatalo. Olisin viihtynyt pidempäänkin!

Ai niin, olihan siellä kapukilpailutkin Beteran kylässä! 220 kilpailijaa osallistui 19 maasta ja kaikilta mantereilta. Pääsin ainoana Pohjoismaista pääkallonpaikalle reilun parinkymmenen finaalivaiheen kilpailijan joukkoon. Opeteltavana oli seitsemän hyvin erityyppistä kappaletta romantiikasta nykymusiikkiin. Selvisin muuten pelkällä espanjalla vähät puheeni orkesterin edessä, vaikka oikeasti en kieltä osaa ollenkaan. Internet opetti matkalla. Voiton kisassa vei singaporelainen, Sveitsissä opiskellut oboistikollega **Seow Yibin**.

Matkalla sai jakaa kokemuksia, ohjelmistoa sekä tutustua kapellimestareihin ja säveltäjiin ympäri maailmaa. Asustin usean kollegani kanssa Benisanón kylässä järjestäjien järjestämässä majoituksessa. Mielenkiintoisia keskusteluja kävimme Brazilian, Portugalin, Yhdysvaltojen, Meksikon jne. musiikista ja orkesterien tilanteista sekä koulutuksesta. Hämmästyttävää oli joidenkin muusikoiden laajat tiedot Suomesta ja meidän musiikista! Erikseen on vielä mainittava huikea isä-poika oboistiparivaljakko prof. **Vicente Llimar** ja poikansa **Aitor Llimar**. Vicenten luokalta on jatkuvasti menijöitä Euroopan ykkösorkestereihin, ja Aitor on aivan mahtava soittaja ja opettaja. Hänen oppilaistaan tulemme vielä varmasti kuulemaan.

Valenciasta vahva suositus matkakohteeksi puhallinmusiikilla tai ilman!

Teksti ja kuvat:
Antti Hartikainen

VAL	CAST
Centro Instructivo Musical La Armónica de Buñol	Centro Instructivo Musical La Armónica de Buñol
Fiestas de Sant Jordi → Azael Tormo	Fiestas de San Jorge → Azael Tormo
Dance Movements → Phillip Sparke I	Dance Movements → Phillip Sparke I
- Ritmico II - Molto Vivo III - Lento IV - Molto Ritmico	- Ritmico II - Molto Vivo III - Lento IV - Molto Ritmico
Director: Saül Gómez Soler	Director: Saül Gómez Soler
Lliurament de guardons a la direcció de banda amb més premis en el Certamen de Bandes de la Diputació de València	Entrega de galardones a la dirección de banda con más premios en el Certamen de Bandas de la Diputación
Banda Simfònica de la Societat Musical Instructiva Santa Cecília de Cullera	Banda Simfònica de la Societat Musical Instructiva Santa Cecília de Cullera
Izana (pasdobles) → Manuel Morales	Izana (pasodobles) → Manuel Morales
L'Olimp dels Déus (suite simfònica) → Óscar Navarro	El Olimpo de los Dioses (suite simfónica) → Óscar Navarro
- Hermes, déu missatger de les fronteres - Artemisa, deessa de la natura i dels animals salvatges - Hades, déu dels morts - Hefest, déu del foc i de la forja - Apol·lo, déu de la música, la bellesa i la perfecció - Ares i Atenea, déus de la guerra - Zeus i Hera, rei i reina dels déus	- Hermes, dios mensajero de las fronteras - Artemisa, diosa de la naturaleza y animales salvajes - Hades, dios de los muertos - Hefesto, dios del fuego y de la forja - Apolo, dios de la música, belleza y perfección - Ares y Atenea, dioses de la guerra - Zeus y Hera, rey y reina de los dioses
Director: Carlos Garcés Fuensalaz	Director: Carlos Garcés Fuensalaz
Lliurament de guardons a les bandes de música centenàries 2022	Entrega de galardones a las bandas de música centenarias 2022
Banda Primitiva de Lliria	Banda Primitiva de Lliria
Com les pròpies roses (pasdobles) → Valentín Ruiz Gómez	Como las propias rosas (pasodobles) → Valentín Ruiz Gómez
Pinos de Roma → Ottorino Respighi	Pinos de Roma → Ottorino Respighi
Director: Javier Enguidanos Morató	Director: Javier Enguidanos Morató

Kilpailijat, jury, järjestäjät ja kylän pormestari

Antti Hartikainen on freelance-kapellimestari, oboen varaäänentohtaja Suomen Kansallisoopperan orkesterissa, Porvoonseudun musiikkiopiston opettaja sekä Espoon puhallinorkesterin johtaja. (Kuva: Jaakko Paarvala)

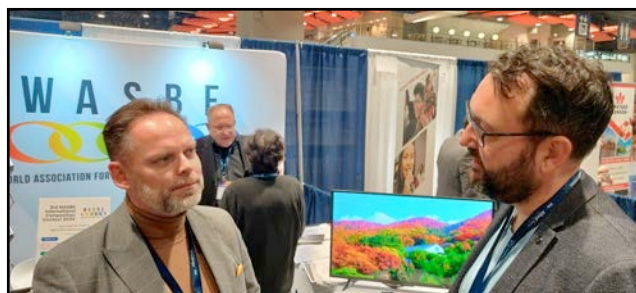

Herrat ja rouvat WASBE:n nuo...

Midwest 911

Peräti 12. Midwest Clinic -vierailuni sitten vuoden 2003 alkoi kurjasti. Finnairin lento lähti neljä tuntia myöhässä ja missasin jatkolennon. Onneksi sille löytyi korvaaja, jolle ehdin koska se oli myöhässä. Päästyäni hotelliin sain huoneen 911. Hyvin enteellistä.

Itse konferenssi sujui hienosti. Yksi aamupäivä meni WASBE:n kokoukseen. Päivystin tietty paljon WASBE:n osastolla ja yhytin läsnäolevia Pollarien **Sami Ruusuvuorta** (SPOL:n uusi pj. sikäli mikäli tieto on mennyt ohi) ja **Heikki Eloa** uusiin tuttavuuksiin. Norwegian Band Federationin puheenjohtaja **Rune Hallisdal** oli yksi heistä. Hän onkin tulossa Turun puhallinpäiville, kuten myös **Niemistön Paul**, jonka kanssa asuimme perinteisesti samassa hotellissa ja pidimme aamiaissymposiumeja.

Puheenjohtajat Ruusuvuori ja Hannisdal puheväleissä.

Pete Meechan

Suuret amerikkalaiset nuottikustantajat ovat entistä suurempia, esimerkiksi Alfred Musicin säveltäjällisillä meitä oli yli 60. Vastaavasti yhden säveltäjän tuotantoon keskittyviä puljuja on aina vain enemmän. Pete Meechanilla ja Randall Standridgella menee nykyään tosi hyvin. Sellaiset keskijäreeät kustantamot ovat jääneet näiltä markkinoilta pois. Lisäksi sellaiset itsekustannusmuodot kuin MyScore ovat vallanneet alaa. **Ilari Hylkilän** nimi oli sillä boothilla innostuksen aihe. Konsertteja ehdin kuulla muutaman, mm. Capitol Saxophonen Quartetin, huumavaan taitavan USA Air Force Big Band Airmen of Noten ja häikäisevän Canadian Brassin. Viimeksi mainittu konsertti alkoi reilusti myöhässä, joten juontaja laulatti yleisöllä joululauluja. CB:n setissä ihastutti Beatlesin *Penny Lane*.

Koko joulunalusviikon oli varoiteltu talvimyrskystä. Kotiinlähöpäivänä torstaina 22.12. paluulentoni Miamin kautta Helsinkiin oli peruutettu, ja uusi Atlantin ylitys Pariisiin kautta kotiin oli ilmestynyt sähköpostiini tilalle. Lähdin kentälle ajoissa, aamulla oli vielä nollakeli. Koneeseen päästyäni lunta tuprusi ja lämpötila oli romahtanut 14 pakkasasteeseen. Kello 19.50 paikallista aikaa lähtenyt American Airlinesin kone taisi olla viimeisiä ilmaan päässeitä. Myöhässä Pariisiin ja missattu jatkolento. Tätä kirjoittaessani huomasin, että hotelli oli veloittanut yöpymisestäni kaksi kertaa. Että sellaista tällä kertaa.

Teksti: Jukka Viitasaari

Canadian Brass

Midwest 911

Midwest Clinicin parasta antia olivat lukuisat kohtaamiset ja keskustelut uusien sekä vanhojen kollegoiden kanssa. Ideoimme muun muassa Norjan ja Baltian maiden kanssa tehtävää yhteistyötä. Saimme Poliisioittokunnalle kutsun Belgiaan Wasbe-konferenssiin. Kuulimme useita erinomaisia luentoja ja konsertteja, joista ylitse muiden nousi Baylor University Wind Ensemblen konsertti. Moista virtuositeettia ja kokonaisvaltaista osaamista en muista Chicagossa ennen kuulleen. Ja kyseessä oli opiskelijaokesteri!

Korona oli kurittanut musiikkikustantajia, joita oli paikalla hieman aiempia vuosia vähemmän. Vastaaan tuli kuitenkin useita hyviä uusia teoksia. Vaikka päivät venyivät 15 tuntiksi ja aikaeron takia elimistö oli kovilla, oli matka ehdottomasti sen arvoinen. Lumimyrskystä huolimatta pääsimme jouluksi kotiin. Onneksi huomasin lentomme peruutuksen ajoissa, ja se ehdittiin uudelleen reitittää Dallasin sijaan New Yorkin kautta Helsinkiin. Hieno konferenssi jälleen kerran!

Teksti: Sami Ruusuvuori

Heikki Elo ja Miguel Etchegoncelay, WASBE:n tuleva puheenjohtaja.

yltynyt lumisade. Lopulta myrsky vaati yli 60 kuolonuhria ja lentoja peruttiin yli 20 000. Takaisintulomatka kesti kaiken kaikkiaan 24 tuntia, mutta yhtä hyvin se olisi voinut viivästyä usealla päivällä, ja joulukuoli tulit romanttisesti lentokenttähotellissa. Että sellainen reissu tällä kertaa.

Konferenssi sinänsä oli antoisa, mielenkiintoinen ja uusia ideoita herättävä. Matkustus konferenssiin taasen, no sekin oli antoisa, mielenkiintoinen ja uusia ideoita herättävä, tosin vähän eri syistä. Sunnuntaiamun lento (Helsinki - Pariisi) sujui vielä ongelmitta, mutta jatkolento (Pariisi - Chicago) peruttiin Charles de Gaulle lentokentällä vietettyjen useiden tuntien jälkeen. Koneesta oli mennyt rikki joku pieni osa, jonka vaihtamiseen meni n. 10 minuuttia, mutta kun osaa ei löytynyt edes Lontoosta, täytyi lento perua ja odottaa osaa saapuvaksi yön aikana New Yorkista. Hevosmiesten tietotoimisto tiesi kertoa, että kyseessä oli ohjaamon kasettinauhurin nauhaa vetävä rulla, tiedä sitten pitkö paikkansa...

Eli sitten vaan läheiseen hotelliin mars-mars. Paitsi ettei todellakaan mars-mars, sillä kaikki vain kesti ja kesti, ja jonot olivat hitaita ja pitkiä. Kohtelusta harmistuneina teimme hotellihuoneessa päätöksen matkustaa taksilla sateiseen Pariisiin keskustaan. Samana iltana oli jalkapallon finaaliottelu Argentiina - Ranska, joten keskustan kaduilla ja baareissa oli jännittävä ja innostunut meininki. Ottelun jälkeen pyrimme unohtamaan kaikki päivän mittaan kokemamme harmit hyvän ranskalaisen ruoan ja viinin avulla. Onnistuimme suht' hyvin.

Amerikassa on kaikki suurempaa, myös lumimyrskyt. Konferenssin yllä leijui suuri lumimyrskyn uhka. Osallistujien piti tietenkin matkustaa kotiin, mutta jo keskiviikkona peruttiin kaikki Chicagosta torstaina lähtevät bussit ja junat. Lentovuorot sinnittelivät vielä aikatauluissa, mutta pikku hiljaa niitäkin alettiin perua. Konferenssin piti kestää torstaihin asti, mutta lumimyrskyn takia se lopetettiin jo keskiviikkona. Oma lentomme peruttiin torstain vastaisena yönä. Saimme hommattua uudet lennot, ja kun koneen renkaat torstaina juuri ennen puolta päivää irtosivat Chicagon O'Hare kentältä, alkoi massiiviseksi

Teksti: Heikki Elo

Kuvat: Jukka Viitasari ja Wout Ligterink

AA 1013 - AA 1013 - H6	3:30 PM	CANCELED	H6
New York - LaGuardia			
AA 563 - AA 563 - K16	5:30 PM	CANCELED	K16
New York - LaGuardia			
AA 1036 - AA 1036 - H16	6:30 PM	CANCELED	H16
New York - LaGuardia			
AA 358 - AA 358 - K18	7:31 PM	CANCELED	K18
New York - LaGuardia			
AA 357 - AA 357 - H12	8:30 PM	CANCELED	H12
New York - LaGuardia			
AA 552 - AA 552 - H16	6:40 PM	NOW 7:47 PM	H16
Newark, NJ			
AA 2918 - AA 2918 - K9	8:43 PM	CANCELED	K9
Newark, NJ			
AA 3128 - AA 3128 - H3A	7:30 PM	NOW 8:00 PM	H3A
Norfolk, VA			
AA 3001 - AA 3001 - G16	6:05 PM	CANCELED	G16
Oklahoma City, OK			
AA 1069 - AA 1069 - K10	7:20 PM	NOW 7:50 PM	K10
Omaha, NE			
AA 2529 - AA 2529 - H1	6:10 PM	NOW 7:55 PM	H1
Orlando, FL			

Konsertin avausnumerona oli *Turun Metsänkävijäin marssi* (säv. Usko Kemppi) jonka aikana osa soittajista saapui lavalle ryhdikkäästi ja särmikäästi marssien.

Turun Metsänkävijäin soittokunnan 95-vuotisjuhlavuosi huipentui solistikonserttiin

Suomen vanhin yhtäjaksoisesti toiminut partiosoittokunta, Turun Metsänkävijäin soittokunta saavutti kunnioitettavan 95 vuoden iän viime vuonna.

Soittokunnan perusti vuonna 1927 silloinen lippukunnanjohtaja, diakoni **Einar Henriksson**. – Saadakseni mielekästä toimintaa vanhemmille pojille päätin perustaa soittokunnan, muisteli Henriksson eräässä haastattelussa vuosikymmenten takaa. Tätä mielekästä toimintaa soittokunta tarjoaa edelleen eri-ikäisille soittajille sukupuolesta riippumatta. Tällä hetkellä nuorimmat soittokuntalaiset ovat kuusivuotiaita ja vanhimmat aktiivisoittajat täyttävät 80. TuMen soittokunnassa on vuosikymmenten varrella ollut soittajia kahdessa, jopa kolmessa sukupolvessa.

Vuosikymmenten aikana soittokunta on kasvanut torviseitsikosta monikymmenpäiseksi sinfoniseksi puhallinorkesteriksi. Orkesteritoiminnan lisäksi tärkeä osa soittokunnan toimintaa on kouluttaa uusia nuoria soittajia orkesterin riveihin. TuMen soittokunta tarjoaakin opetusta puhallin- ja lyömäsoittimissa sekä musiikin perusteissa opettajinaan koulutetut ammattilaiset. Edustussoittokunnan eli A-orkesterin lisäksi TuMella on kaksi junioriorkesteria, C-orkesteri vasta-alkajille ja B-orkesteri hieman edistyneimmille oppilaille. Kaikkien kolmen orkesterin kapellimestarina toimii **Marika Järvi**.

Lokakuussa 2022 soittokunnalla oli ilo juhlistaa taivaltaan konsertoimalla Turun VPK:n talon juhluvassa miljöössä. Konsertin solisteina toimivat TuMen omat opettajat: **Tane Kannisto** (saksofoni ja huilu), **Matti Juhanoja** (lyömäsoittimet), **Petter Järvi** (trumpetti), **Carly Markkanen** (käyrätorvi) ja **Harri Mäntynen** (matalat vasket). Voiko näin loistavien opettajien oppilaista tulla mitään muuta kuin erinomaisia puhallinmuusikoita? Ei varmasti!

95-vuotisjuhlakonsertissa kuultiin sekä edustussoittokuntaa että junioriorkestereista kasattua juhlaoppilasorkesteria, yhdessä ja erikseen. Lavalla oli parhaimmillaan noin 50 eri-ikäistä soittajaa. Tunnelmaltaan lämminhenkisessä konsertissa oli kuulijoita noin 150.

Turun Metsänkävijäin soittokunnan 95-vuotisjuhlavuosi huipentui solistikonserttiin

Seuraavassa on soittokunnan huiluoppilaan **RaakeL Laitisen** mietteitä: – Soitan huilistina oppilasorkesterissa ja olen saanut kehittyä soittajana hienossa porukassa. Muistan vielä ne hetket, kun ensimmäistä kertaa soitin TuMen oppilasorkesterin harjoituksissa ja hädin tuskin pystyin seuraamaan kappaleen kulkua nuotista. Juhlakonsertissa pystyin soittamaan jo suurimman osan oppilasorkesterin esityskappaleista oikein hyvin ja nautin kokemuksesta. Oli ilo kuunnella edustusorkesteria VPK-talon hyvässä akustiikassa. Ehkä vielä jonain päivänä saan liittyä heihin, mutta se vaatii sitoutumista ja kovaa työtä. Mieleen jäi erään tilaisuudessa palkitun, pitkäaikaisen soittajan **Erkki Pullin** lyhyt ja ytimekäs kiteytys: “Soitto on hyvä harrastus!”

Kuten kaikkina 95 toimintavuotenaan, oli soittokunnalla viime vuonnakin merkittäviä partioon liittyviä edustustehtäviä, joista mainittakoon toukokuinen partioparaati sekä lippukunnan lupauksenantotilaisuus itsenäisyyspäivänä Turun linnassa. Onnistuneen juhlavuoden jälkeen on hyvä kääntää katseet tulevaisuuteen ja huhtikuiseen kahvikonserttiin, jossa teemana ovat elokuva- ja musikaalisävelmät. Matka kohti sadatta toimintavuotta jatkuu ylpeänä siitä, että saamme olla osa Turun Metsänkävijäin yhteisöä.

Juhlavuoden aikana luovutettiin seuraavat Turun Metsänkävijäin ja Suomen Puhallinorkesteriliiton huomionosoitukset ansioituneille soittajille:

Suomen Puhallinorkesteriliiton ansiomerkit:

Osmo Jämsä ja Markku Nurminen (kilpi ja erikoisansiomerkki), Erkki Pulli (kultainen), Kristiina Haarnimo (hopeinen), Kristian Gunnelius, Visa Jokela ja Matti Juhanoja (pronssinen).

Turun Metsänkävijäin ansiomerkit:

Heikki Veistinen (kultainen), Liisa Gunnelius, Olli-Pekka Kulju, Marika Järvi, Seppo Paarte ja Johanna Tuominen (hopeinen), Antti Kauppinen ja Jouko Sandholm (pronssinen).

Teksti: Antti Kauppinen

Kuvat: Jari Grönroos

Turun metsänkävijäin marssi

säv. Usko Kemppi sov. Urpo Laaksonen

So What's New

säv. Peggy Lee ja John Pisano sov. Inge Sunde

The Great Movie Adventures

säv. John Williams sov. Michael Sweeney

YMCA

säv. Jacques Morali ja Victor Willis sov. Jan Utbult

Sata salamaa

säv. Petri Laaksonen sov. Urpo Laaksonen

Serenade for horn and band

säv. Barry Milner
solistina Carly Markkanen, käyrätorvi

Muistan sua Elaine

säv. Alvar Kosonen sov. Urpo Laaksonen

La virgen de la Macarena

säv. Bernadino Bautista Monterde sov. Esko Heikkinen
solistina Petter Järvi, trumpetti

Moon river

säv. Henry Mancini sov. Urpo Laaksonen

VÄLIAIKA

Marsalkan hopeatorvet

säv. Artturi Rope

Day Off

oman sävellyksensä solistina Harri Mäntynen, tuuba

Blue Moon

säv. Richard Rodgers sov. Esko Heikkinen

Hauki

säv. Kerkko Koskinen sov. Samppa Leino

Over the Rainbow

säv. Harold Arlen sov. Tero Lindberg ja Marika Järvi
solistina Tane Kannisto, saksofoni

Mustasukkaisuutta

säv. Jacob Gade sov. Urpo Laaksonen

Sing Sing Sing

säv. Louis Prima sov. Jérôme Thomas
solistina Matti Juhanoja, rummut

Partiomarssi

säv. Jean Sibelius sov. Urpo Laaksonen

Konsertti soittajan näkövinkkelistä.

Konsertissa muistettiin ansioituneita soittajia. Erkki Pulli on soittanut orkesterissa kuudella eri vuosikymmenellä.

Rantasalmen puhallinorkesterin matka saimaannorpan suojelun lähettilääksi

Kävipä kerran niin, että Rantasalmen puhallinorkesterille tarjottiin mahdollisuutta olla osa saimaannorpan suojelutyötä. Kyseessä olisi siis hieman tavallisuudesta poikkeava tilaus puhallinorkesterille! Mutta kun tapana on ollut lapsen uteliaisuudella lähteä mukaan monenmoisiin tapahtumiin ja tekemisiin, niin tämäkin haaste otettiin vastaan ja lähdettiin suunnittelemaan viestinnällisesti ja ympäristökasvatuksellisesti uskottavaa projektia. Mainittakoon, että Rantasalmi sijaitsee keskellä saimaannorpan parhaita elinalueita.

Yhteistyöehdotus tuli Metsähallituksen Luontopalveluiden suunnasta, mutta kaiken takana oli EU-hanke Yhteinen saimaannorppamme LIFE. Mietintämyssyt siis päähän: kuinka kertoisimme huilulla, käyrätorvella tai trumpetilla saimaannorpan elämästä, historiasta, suojelusta? Tekemiselle tarvittaisiin suunta ja runko, joka musiikilla herätettäisiin eloon.

Orkesterin aiempien tekemisten joukosta löytyikin verrokki, jota voitaisiin käyttää viitteenä uutta projektia suunniteltaessa. Ajatusten virrasta hämmennettiin soppa. Keitoksen sattumiksi seuloutui sanoja: saimaannorppa, Saimaa, luontokuvat, tarina, livemusiikki, kouluvierailut, lapset, nuorisot, vertaiselementti, tunnemuisti, moniaistisuus, ympäristökasvatus, viestintä. Olisiko mahdollista saada nämä kaikki samaan pakettiin?

Lähdimme suunnittelemaan visuaalista konserttia, jonka runkona kulkee tarina. Pienissä osatarinoissa olisi mukana tunne, jota orkesterin esittämä kappale kulloinkin tukee – samoin kuin taustalla pyörivä luontokuvaesitys. Vertaiselementtinä koululaisille toimisivat soittajat paitsi leipälajissaan soittimen varressa myös tarinan kertojan ominaisuudessa.

Alkumetreillä tuotantoa suunniteltiin Metsähallituksen ja orkesterin kesken; kuvaesityksen laatiminen astuisi mukaan myöhemmin. Kirjoitettiin tarina, mietittiin tarinoin ja vaihtelevalla kuulijakunnalle sopivaa musiikkia ... ja sitten sukelsimmekin keskelle pandemiaa. No, siinä välissä oli aikaa miettiä teknisiä ja logistisia haasteita. Miten ihmeessä isoa orkesteria onnistuttaisiin pyörittämään kouluilla ympäri Saimaata päiväaikaan, keskellä viikkoa? Miten kuvaesitykset saataisiin täsmättyä livemusiikkiin? Missä välissä tuotanto harjoiteltaisiin kaiken perustekemisen – orkesteri- ja nuorisoteatteritoiminnan, koulunkäynnin ja päivätöiden – ohessa? Uskaltaisiko kukaan koronasulkujen jälkimainingeissa ottaa meidät vieraakseen? Tekemisen äärellä oli paljon pohdittavaa. Tuolloin jo tiedettiin, että keikkoja tehtäisiin peräti 20. Tämä tulisi vaatimaan soittajilta vakaata sitoutumista.

Rantasalmen puhallinorkesterin matka saimaannorpan suojelun lähettilääksi

Rantasalmen A-orkesteri päätettiin jakaa kahtia, ja kokoonpanot vuorottelisivat. Valittu musiikki orkestroitiin pienemmille kokoonpanoille sopivammaksi. Kuvaesitysten laadintaan kolmanneksi toimijaksi saatiin alkukesästä 2022 **Timo Seppäläinen** ja yrityksensä Vision Saimaa Photography. Kuvaesityksistä laadittiin luonnokset, joita yhdessä musiikin harjoittelun kanssa hiottiin pitkin syksyä. Rantasalmen lukion ja yhtenäiskoulun rehtorit olivat myötämielisiä, ja orkesterissa soittavat oppilaat saivat osallistua tärkeän viestin viemiseen vertaisilleen sillä aikaa, kun toiset pännäisivät matikkaa tai ruotsia. Työssäkäyvät osoittivat vahvaa sitoutumista järjestämällä työvuoronsa keikkakalenterin mukaan. Viimein moniulotteinen palapelimme valmistui, ja ensimmäinen norppakeikka näki päivänvalon Rantasalmen yhtenäiskoululla 1.11.2022.

Nyt tammikuussa, kun keikkoja on tehty jo pitkälti toistakymmentä, noin tusinasta soittajasta koostuvat Norppa- ja Hyle-orkesterit ovat hioutuneet yhteen hiileen puhaltaviksi tiimeiksi, jotka osaavat asiansa. Olemme itseorientoituvia supertehokkaita roudareita ja soittovalmiudessa aina uudella paikkakunnalla ja uudella koululla ennätysnopeasti. Kokonaisuus on yhtenäinen ja toimiva, ja se vetoaa kuulijakuntaan toivotulla tavalla. Lähettilään työtä tehdään ilolla, sydämellä ja sitoutuneesti. Tällä matkalla on todella hienoa olla mukana ja projektista jää ainutkertainen muisto kokemusten ja tekemisten reppuun. Mitä kaikkea puhallinorkesterissa voidaanakaan tehdä! Tarinaamme siteeraten:

"Saimaan suurjärvi jatkakoon ainutlaatuisessa loistossaan ja kantakoon saimaannorpan sukukuntaa hellästi sylissään. Tämän Saimaan aaltojen alaisen aarteen me haluamme pitää."

Teksti: Tiina Linsén

Kuvat: Tiina Linsén ja Timo Seppäläinen / Vision Saimaa Photography

Mistä on kyse?

Saimaannorpan suojelu:

<https://www.metsa.fi/luonto-ja-kulttuuriperinto/lajien-suojelu/saimaannorppa/>

Yhteinen saimaannorppamme LIFE:

<https://www.metsa.fi/projekti/yhteinen-norppamme-life/>

Rantasalmen puhallinorkesteri: <https://tornis.net/>

Vision Saimaa Photography: <https://visionsaimaa.fi/>

Emo ja kuutti

Lauantain toivottuja vantaalaisin voimin

Helsingin maalaiskunnan lounaisosa alkoi 1960-luvun alussa muuttua metsäisestä, kallioisesta ja harvaan asutusta seudusta kerros- ja rivitaloalueiksi. Vuonna 1975 vihittiin käyttöön sähköjunarata Helsingistä Myyrmäen ja Louhelan kautta Martinlaaksoon, ja nykyään sama rata vie eteenpäin Helsinki-Vantaan lentoasemalle tai vaikka Tikkurilan kautta takaisin Helsinkiin. Maalaiskunnasta tuli ensin Vantaan kauppalta ja vuonna 1974 kaupunki, joka on tällä hetkellä Suomen kaupungeista neljänneksi suurin.

Länsi-Vantaan uusille alueille muutettiin niin läheltä kuin kauempaa. Nopeasti syntyi myös erilaista harrastustoimintaa. **Mieskuoro Vantaan Laulu** perustettiin vuonna 1967, **Vantaankosken puhallinorkesterin** (nykyinen **Puhallinorkesteri Louhi**) toiminta alkoi vuonna 1970 ja **Vantaan Naislaulajat** aloittivat 1976. Pian musiikin harrastajat ryhtyivät yhteistyöhön, aluksi esiintymällä omina ryhminään konserteissa, itsenäisyysjuhlassa ja muissa tilaisuuksissa. Vantaan Laulu kehitti *Syysrosolli*-iltoja, joissa kuorot ja puhallinorkesteri esiintyivät ja lopuksi oli tunti tanssia. Välissä nautittiin kuorolaisten talkootyönä valmistama ateria, joka – toden totta – sisälsi myös rosollija, vaikka iltoja olivat lokakuussa. *Syysrosolli*perinne jatkui 1980-luvun lopulle asti. Kymmenkunta vuotta myöhemmin kuorot ja Louhi järjestivät yhdessä kaksi konserttia otsikolla *Lauantain toivotut*. Sen jälkeen yhteistyö hiljeni joksikin aikaa.

Vuonna 2012 alettiin jälleen miettiä yhteistä hanketta. Linkkinä kuorojen ja Louhen välillä oli **Paul Fogelberg**, joka soitti Louhessa bassoklarinettia ja lauloi Vantaan Laulun seniorikuoro Oltermanneissa. Pienen tuumailun jälkeen päädyttiin konserttiin, jonka rakenne olisi samankaltainen kuin *Lauantain toivotuissa*! Kukaan ei tainnut heti muistaa, että samaa nimeä oli käytetty aiemminkin. Päätettiin siis koota konsertti radiokonsertin tapaan klassisesta ja kevyemmästä ohjelmasta, ja sisältö olisi yleisölle yllätys. Ensimmäinen konsertti järjestettiin Vantaan kulttuuritalo Martinuksessa 26.1.2013. Lipunmyynti hoidettiin omin voimin ja hämmästyksellä oli suuri, kun salin 430 paikkaa myytiin täyteen ja iso joukko tulijoita oli käännyt ovelta takaisin. Konsertti oli yllättävä menestys, ja yleisöltä saatiin runsaasti myönteistä palautetta. Myös taloudellinen tulos oli ilahduttavan positiivinen.

Päätimme yrittää uudelleen, ja seuraavan konsertin valmistelut aloitettiin jo keväällä. Lippujen kysyntä oli jälleen vilkasta, ja uskaltauduttiin järjestämään kaksi konserttia peräkkäin samana päivänä. Ensimmäinen myytiin loppuun, ja toisessakin oli sali noin puolillaan. Nyt ei jatkoon kanssa enää epäroity. Seuraavat viisi konserttia soitettiin ja laulettiin kahteen kertaan. Esiintyjien joukkoon liittyi matkan varrella Vantaan Laulu, joka nyttemmin on yhdistynyt Tikkurilan Mieskuoron kanssa ja toimii nimellä **Vantaan Mieskuoro Vantasia**.

Tammikuun 2023 lopussa oli kahdeksas *Lauantain toivotut* -konsertti. Väliin on jäänyt yksi vuosi Martinuksen peruskorjauksen vuoksi ja kaksi vuotta koronarajoitusten takia. Pidimme tällä kertaa yhden konsertin, koska yleisömäärää oli vaikea ennakoida. Parikymmentä paikkaa jäi tyhjäksi. Tämän tyyppiselle konsertille on kysyntää, vaikka markkinoinnissa kerrotaan vain orkesterin, kuorojen, kapellimestareiden ja laulusolistin nimet. Konsertin ajankohta, talvinen iltapäivä tammikuun lopulla on hyvä.

Ohjelmisto on melko perinteinen, mutta monipuolinen. Kokemuksemme mukaan musiikkivalinnat ovat varttuneemmalle yleisölle hyvin mieleisiä. Vuosien varrella mukana on ollut myös laulusolisteja: **Nina Fogelberg**, **Reetta Haavisto**, **Tuukka Haapaniemi**, **Esa Ruuttunen**, **Aki Alamikkotervo**, **Miitta Sorvali** ja tällä kertaa **Jaakko Ryhänen**. Lisäksi mukana on ollut klarinettisolistina **Okko Kivikataja**, pieniyhtyeitä kuten vaskikvintetti, torviseitsikko ja klarinettiyhtye. Muutama vuosi sitten pyysimme mukaan nuoren soitinsolistin, ja sellisti **Veeti Viilo**, klarinetisti **Samuel Ahonen** ja viulisti **Leea Mattila** ovat taidokkuudellaan ihastuttaneet yleisöä. Ohjelmassa jokaisella kuorolla on pari omaa laulua, laulusolistilla 2–4 numeroa ja soitinsolistilla yksi.

Lauantain toivottuja vantaalaisin voimin

Konsertin aluksi valot himmennetään, kohdevalo suunnataan lavan laidalla komeilevaan vanhaan radioon ja salissa kajahtaa Yleisradion jo historiaan jäänyt väliaikamerkki, ns. pim-pam-pulla. Yleisön huvittunut hymähdys kuuluu lavalle asti. Puhallinorkesteri Louhi aloittaa konsertin sopivalla alkusoitolla, ja lisäksi orkesterilla on ohjelmassa pari omaa esitystä. Kuorot laulavat myös yhdessä, ja vakioesiintyjä on **Vantaan Naislaulajien VanDaamit** -yhtye. Solistien säestyksestä vastaavat tilanteesta riippuen pianisti tai Louhi. Onpa lavalla nähty myös hanuristi ja kitaransoitajakin.

Orkesterin ja kuorojen yhteisesityksiin on etsitty tuttuja kuoronumeroita kuten *Luostarin puutarhassa*, *Land of Hope and Glory*, *Halleluja-kuoro*, *O Fortuna*, vuonna 2017 *Finlandia* ja tällä kertaa *Mustalaisruhtinatar*. Kevyempää ohjelmistoa ovat muun muassa *On hetki*, *Heijastus*, *Over the Rainbow* ja tällä kertaa Erik Lindström -sikermä *Urjalan taikayö*, *Herrat Helsingin*, *Pikku midinetti* ja *Armi*. Parhaimmillaan lavalla on lähes sata esiintyjää. Omasta joukosta valitut juontajat kertovat parin esityksen välein yleisölle keskeiset tiedot äsken kuullusta musiikista ja lisäävät höysteeksi pienen tarinan tai tuokiokuvan kappaleista ja niiden syntyhistoriasta. Konsertti päättyy esiintyjien ja yleisön yhteislauluun. Poistuessaan yleisö saa ovelta ohjelmapperin, jossa on kaikki tiedot esitetystä musiikista ja luettelo esiintyjistä. Tärkeä osa kokonaisuutta on alusta asti ollut visualisointi eli esiintyjien taustalle heijastetut kuvat tai videot, jotka liittyvät esitettävään kappaleeseen.

Suuren koneiston pystyttäminen vaatii kokouksia, viestinvaihtoa ja kustannusten arviointia. Erityisesti yhteisnumeroiden on oltava tiedossa varhain, jotta harjoitusaikaa on riittävästi. Kuoronjohtajat **Ari** ja **Kaisa Pärnänen**, **Mathias Sandell** ja kokonaisuutta tahtipuikon varressa koossa pitävä kapellimestari Okko Kivikataja pohtivat, miten puhallinorkesterisovitususten sävellajit ja rakenteet sopivat kuoroille. Joskus joudutaan transponoimaan, lisäämään kertauksia tai tekemään orkesterinuotteissa jännittäviä hyppyjä, jotta esitykset ovat sopivan mittaisia sekä orkesteri ja kuoro tasapainossa. Yhteisharjoituksia on kaksi ja kenraaliharjoitus konserttipaikalla edellisenä iltana. Louhen ja kuorojen edustajat vastaavat työryhmässä käytännön järjestelyistä, markkinoinnista, taloudesta ja visualisoinnista.

Yllätyksiäkin on koettu: vuonna 2019 kapellimestari Okko Kivikataja sairastui äkillisesti konserttien välillä. Louhesta poimitut varakapellimestari ja solistinumeron paikkaaja johdattelivat vartin varoitusajalla sankarillisesti esiintyjäjoukon jälkimmäisen konsertin läpi.

Vuosien varrella kokonaisuus on hioutunut sujuvaksi. Esiintyjäjoukollemme sopivien suurten yhteisnumeroiden löytäminen tosin tuottaa joka vuosi päänvaivaa. Toistaiseksi ei ole ”käännetty nippua nurin” eli turvauduttu aiemmin esitettyihin teoksiin. Talven mittaan työryhmä kokoontuu arvioimaan viimeisintä konserttia ja pohtimaan tulevaa. Länsi-Vantaalla huhutaan, että ensi tammikuussa kajahtaa taas! Aika näyttää, miten käy. Joka tapauksessa olemme onnellisia, että toistakymmentä vuotta sitten tehty kokeilu on kantanut näin pitkälle!

P.S. Idean saa kopioida ja muokata omiin olosuhteisiin sopivaksi!

Teksti: Liisa Vanne, Puhallinorkesteri Louhi

Kuva: Kari Aho

Julisteet: Riitta Virtasalmi ja Liisa Vanne

Konserttijulisteita vuosien varrelta

Norwegian Band Federation: The Conductor as a Crucial Resource

By Rune Hannisdal, Guro Ansteensen Haugli and Birgitte Grong

Norway is a country with strong band traditions. Norges Musikkorps Forbund (NMF), the Norwegian Band Federation, has their main office in Bergen and eight local offices around the country. There are approximately 60,000 members in a total of 1600 bands. NMF runs different summer schools, the national championships for wind and brass bands, national twirling championships, regional competitions, conducting courses, projects with focus on inclusion, life skills and music, and provides services to build and strengthen member bands. NMF also runs ten regional bands for young talents.

In the early days of the band movement in Norway, starting in the middle of the 1800's, the bands were only for boys. This changed in the 1950's, when girls were allowed to join. Today, NMF is Norway's largest organization for amateur musicians. NMF gathers members of brass bands and wind bands, as well as twirling of all ages. NMF's main purpose is to help each band develop and grow, to make banding¹ available to anyone who wants to join (regardless of financial situation), and to make playing in band a lifetime activity for their members.

Today, the bands in Norway consist of school bands for children and young adults, amateur bands, and professional military bands. All bands, except for the military bands, are for and run by amateur musicians in their spare time. If children want to play in a band, parents or guardians will be the ones in charge of the band. If adults want to play in a band, they have to participate in the daily running of the band. Each band usually has a board that hires music teachers and conductors, arranges the band's activities and takes care of the finances. Some of these teachers come from local music schools, some are freelance musicians/ conductors, and some are amateurs. These last few decades, there have been increasing numbers of professional teachers and conductors in Norwegian bands.

As all bands are run by parents or volunteers, NMF holds an important role as a professional link between the bands' board and members, the conductors, and instrumental teachers. Many school bands also cooperate with the local music school. Local music schools are separate schools dedicated not only to teaching music, but also art, theatre and dance. It is common in Norway that the music school employs teachers and conductors who then work in the school bands and teach one-to-one instrumental lessons. This collaboration allows the majority of children who play a musical instrument to receive individual lessons and experience ensemble playing in the bands from an early age. For NMF, ensemble playing from the first day the child starts is important for our bands and the individual members to succeed.

In recent years, there has been a renewed and reinforced focus concerning the band conductor. Some decades ago, it was common that some of the most eager parents or members of the band would step up and become the conductor of the band, resulting in dedicated, yet unschooled conductors. There has been a great change in this in recent years, and we will now look into what has been done to ensure this change.

The conductor, and the role of the conductor, has been an important point of focus in NMF for several years. Bands in Norway get approximately 10,000 new members every year, but one of our big challenges is to keep them in the bands. Many children only play for a few years before quitting their instrument and leaving the bands. Around 2013, NMF started working methodically to keep the children from giving up banding after a few years. One of the changes was to pay more attention to the influence and competence of the conductors who were teaching and conducting in the bands the first couple of years. The conductor is an important and crucial resource in making good rehearsals where the musicians experience well-being, mastery, and development which can keep the children in the band.

Norwegian Band Federation: The Conductor as a Crucial Resource

The important question was asked: *How can we use the conductor and build competence and provide good tools, so they succeed with their bands?* This became the starting point of a new focus on how to develop band conductors for musicians at the beginner level. This resulted in several new arenas and methodical tools to help the conductors in their daily work with their bands. One of the tools was a series of educational videos called “Alle dirigerer” (“Everyone conducts”). This is a method to give both conductors and children a better picture and understanding of the conductor’s role, as well as a tool to understand the music and be active during rehearsals.

NMF established several new arenas to help conductors develop and inspire children to start conducting from an early age. One is “Young Conductors.” This is a conducting course for youth who want to have a “taste” of being a conductor. It is run in all of NMF’s regions and is led by a professional conductor. Some of these courses have a strong link to the band camps NMF runs throughout Norway. We also have a conducting course, Maestra, to encourage young female conductors to conduct bands at the highest level. In the Maestra programme, the conductors meet the best bands around the country. Together with a mentor, they are in charge of repertoire, rehearsals, and conducting the final performance.

NMF also runs the network meetings for conductors and “Conductor’s Week” in Stavanger. The network meetings include a series of local gatherings for conductors all across the country. Locations are chosen with the aim of being an easily accessible arena for all kinds of conductors. The purpose of the meetings is to create a space where they can meet, share experiences and ideas, attend masterclasses, develop, and connect with new and old colleagues. “Conductor’s Week” (in Norwegian: “Dirigentuka”) is Norway’s largest conducting course. It is arranged by NMF in collaboration with the University of Stavanger and is supported by Dextra Musica. The course takes place every year in Stavanger and was first arranged in 2012. Conductor’s week welcomes participants from all over Norway and the teaching staff includes some of Norway’s most prominent conductors and teachers, as well as teachers from abroad. Conductor’s Week has, over time, developed a reputation outside Norway and has regular participants coming from the Nordic countries, Europe, and North America. There are several masterclasses and programs to choose from during the course, making it suitable for conductors at all levels. The course has become a regular meeting place for over one hundred conductors every year.

In general, conducting education has seen a big change over the last years. At the start of the 2000’s, the only education for conductors in Norway was directed towards professional instrumentalists wanting to pursue a career in conducting. This education focussed mainly on conducting professional symphonic orchestras and was only available to a select few students. It was somewhat similar to what we today would call a master’s degree. Now, music institutions have established conducting studies at the bachelor’s level. Today, there are two institutions in Norway offering this education: University of Stavanger, Faculty of Performing Arts, and Norwegian Academy of Music in Oslo. In 2016, the University of Stavanger developed a master’s degree in wind band conducting.

Norwegian Band Federation: The Conductor as a Crucial Resource

NMF has also played an important part in the development of Digital Conducting Studies and Digital Studies for school and youth band conductors, especially the course for school band conductors which is directly focused on pedagogics and methodology. The Digital Conducting Studies are part-time and should be suitable to combine with work. The courses run for two semesters and give 30 ECTS² after passing the exam. The first students graduated in 2016. The courses include three weekends where the students have to be present in Stavanger. The rest of the course includes online one-to-one lessons with a teacher. Each student is required to hold a position with a band (school band or amateur band) with whom they regularly work. This allows the students to take video recordings which are later reviewed with their teacher. This way of teaching and studying has allowed the University of Stavanger to reach out to conductors from all parts of the country who would not otherwise have been able to study conducting. Both courses have been very popular and a successful part of ensuring high-quality conductors for bands all over the country. The University of Stavanger is now working in collaboration with the University of Aveiro (Portugal), the Open University (UK) and the Royal Northern College of Music (UK) on developing ConductIT, a new massive open online course.

NMF also played an important role in the development of three studies for conductors who work with bands at beginner, intermediate, and higher levels in the neighbouring country of Sweden. The first students graduated in spring of 2017 from Ingesund School of Music. For NMF, it is important that all education and courses have a focus on pedagogy and methods, as well as conducting technique. It is also important to address the opportunity we have, building both music and people (life skills) through banding activities.

The education programs at the University of Stavanger and Ingesund School of Music have developed a lot from the beginning. Today, the course has educated high-level professional conductors working with bands, orchestras and choirs at all levels. Most music students in Norway receive an introduction to conducting, even if they choose an instrument as their main area of study.

In 2018, Norway saw a dramatic change, when “Dirigentløftet” (English: “Conductors Programme”) was launched. “Dirigentløftet” communicates a promise to help and develop conductors and is funded by Dextra Musica (a charitable organization that sponsors an instrument loan program). It is a long-term commitment to strengthen Norway’s national level of conductors. Dirigentløftet contributes to mobilize the entire music-life from volunteer organizations and music-schools, high schools and universities, and amateur orchestras, to all the professional Norwegian symphony orchestras and military bands. The program itself commits on many levels, ranging from the grassroot to the highest national and international level, and across the ensemble forms of choir, orchestra and band. Alongside all existing educational structures, this program helps to help raise the level of Norwegian conductors, nationally and internationally.

The Conductors Programme website gathers all the information about education on all levels for conductors in one place. It also contains several videos and articles. There are many programs where one can learn conducting. The goal is for the programs to have variety so they complement each other. NMF has been a very important contributor to the production of material for the conductor’s programme and as an organizer of courses.

Through the years, a lot of Norwegian music has been written for bands. Noteservice Band Music has become one of Norway’s largest publishers of Norwegian music. On their webpages you can find all the music in their catalogue, sorted by genre, ensemble, and difficulty of playing. In recent years, several composers have established themselves as well-renowned composers of original band music. Among the most sought-after composers are Stig Nordhagen, Svein Henrik Giske, Fredrik Schjelderup and Torstein Aagaard-Nilsen.

ENDNOTES

¹ Editors’ note: the term “banding” (and “banders”) has lost its currency in North America, but used to appear in the pages of the *Canadian Band Journal* in the 1980s. It is sometimes associated with the brass band tradition.

² European Credit Transfer and Accumulation System.

Norwegian Band Federation: The Conductor as a Crucial Resource

WEBSITES:

The Norwegian Band Federation:

<https://musikkorps.no>

Noteservice Band Music:

<https://musicwebshop.com/>

<https://www.youtube.com/channel/UCjw4IRUiabJU2I9fFebclyg/featured>

Dirigentløftet/Conductors Programme:

<https://dirigentloftet.no/english>

Conductor's Week:

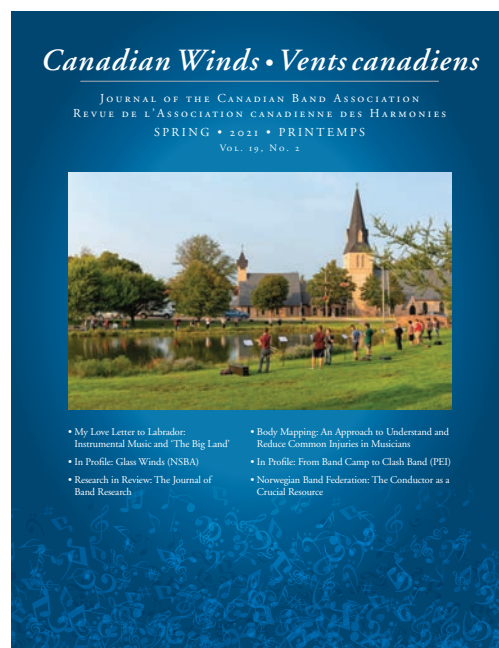
<https://musikkorps.no/conductorsweek/>

Dextra Musica:

Dextra Musica | default site (sparebankstiftelsen.no)

First published: SPRING / PRINTEMPS 2021

• CANADIAN WINDS • VENTS CANADIENS

RUNE HANNISDAL

Rune Hannisdal has been head of music in the Norwegian Band Federation since 2018. He is a conductor and trombonist, educated from the Grieg Academy and Guildhall School of Drama in London. Hannisdal has conducted bands of all levels in Norway and was Musical Director for Manger Musikklag for three years. He had the same title for the Swedish National Youth Wind Band for four years. Before he became Head of Music, he worked as a freelance musician and was Head of Outreach in The Bergen Philharmonic Orchestra for nine years. He is still an active conductor, and teaches conducting at Ingesund School of Music (Karlstad University) in Sweden. He has also been teaching at Conductors week in Stavanger for many years.

GURO ANSTEENSEN HAUGLI

Guro Ansteensen (born 1994) is a Norwegian conductor, educated at the University of Stavanger, Faculty of Performing Arts. She completed her master's degree in conducting in 2020. In addition to freelancing, Haugli is currently working as conductor for Stavanger Musikkorps av 1919. Since 2018, she has been working in the Norwegian Band Federation (NMF) as producer and co-ordinator for Conductor's Week. During a two-year period, she worked as a teacher of conducting at the University of Stavanger, teaching an introductory class to instrumentalists. In the same period she was also a part of the teaching staff at Conductor's Week, teaching at the two-day introductory weekend- course. In 2018, Haugli was accepted as a participant of Dirigentløftet's elite program for young conductors, Dirigentforum, and is now a participant in Dirigentforum level 2.

BIRGITTE GRONG

Birgitte Grong (born 1975) is a music educator and conductor from Skien, Norway. She works as National Music Consultant for the Norwegian Band Federation.

Grong has been a part of creating different conducting studies in Norway and Sweden with a focus on pedagogy working with amateurs, especially children and youth. She is now teaching at Digital Band Conducting Studies at the University of Stavanger, Faculty of Performing Arts, and at three different studies in methodology for wind band at Ingesund School of Music, University of Karlstad in Sweden. She also works as a wind band conductor at the beginner and intermediate levels in her hometown. Grong is educated from The Norwegian Academy of Music, NTNU

Norwegian Band Federation: The Conductor as a Crucial Resource

Sorjasti suomeksi:

Norges Musikkorps Forbundilla (NMF) eli Norjan puhalliorkesteriliitolla on pääkonttori Bergenissä ja kahdeksan paikallistoimistoa ympäri maata. Yhteensä 1600 jäsenorkesterissa on noin 60 000 jäsentä. NMF järjestää erilaisia kesäkursseja ja esimerkiksi puhallinsoittimien valtakunnallisia mestaruuskilpailuja, alueellisia kilpailuja ja johtamiskursseja. NMF pyörittää myös kymmentä alueellista "nuorten kykyjen" orkesteria.

Nykyään Norjan puhallinorkesterit koostuvat lasten, nuorten ja koulujen orkestereista, harrastajista sekä ammattimaisista sotilassoittokunnista. Viimeksi mainittua lukuun ottamatta ne ovat harrastajamuusikoiden vapaa-ajallaan pyörittämiä. Jos lapset haluavat soittaa puhallinta, vanhemmat tai huoltajat ovat vastuussa. Jos aikuiset haluavat soittaa, heidän on osallistuttava orkesterin päivittäiseen toimintaan. Yleensä niissä on johtokunta, joka palkkaa musiikinopettajat ja kapellimestarit, järjestää yhtyeen toiminnan ja huolehtii taloudesta. Osa näistä opettajista tulee paikallisista musiikkikouluista, osa on freelance-muusikoita/kapellimestareita ja osa harrastajia. Viime vuosikymmeninä norjalaisyhtyeissä on ollut yhä enemmän ammattitaitoisia opettajia ja kapellimestareita.

Norjalaiset puhallinorkesterit saavat vuosittain noin 10 000 uutta jäsentä. Monet lapset ja nuoret soittavat vain muutaman vuoden ennen kuin he lopettavat soittamisen. Vuoden 2013 tienoilla NMF alkoi työskennellä systemaattisesti estääkseen tätä. 2000-luvun alussa Norjan ainoa kapellimestarikoulutus oli suunnattu ammattilaisille, jotka halusivat tehdä uraa. Tämä koulutus keskittyi pääasiassa ammattimaisten sinfoniaorkestereiden johtamiseen, ja se oli vain muutaman valitun opiskelijan saatavilla. NMF on myös ollut tärkeässä roolissa koulu- ja nuorisobändien kapellimestarien johtamisopintojen kehittämisessä, erityisesti koulukapellimestarien kursseilla.

Sittemmin musiikkioppilaitokset ovat aloittaneet johtamisopintoja kandidaatin tasolla. Nykyään Norjassa on kaksi oppilaitosta, jotka tarjoavat tätä koulutusta: Stavangerin yliopisto ja Norjan musiikkiakatemia Oslolla. Vuonna 2016 Stavangerin yliopisto aloitti puhallinsoittimen kapellimestarin maisterintutkinnon. Vuonna 2018 Norjassa tapahtui dramaattinen muutos, kun "Dirigentløftet" (englanniksi "Conductors Programme") lanseerattiin. "Dirigentløftet" lupaa auttaa ja kehittää kapellimestareita, ja sitä rahoittaa Dextra Musica, joka on instrumenttilainaohjelmaa sponsoroiva hyväntekeväisyysorganisaatio.

Vuosien varrella paljon norjalaista musiikkia on kirjoitettu bändeille. Norsk Noteservicesta on tullut yksi Norjan suurimmista norjalaisen musiikin kustantajista. Heidän verkkosivuiltaan löytyy kaikki heidän luettelossaan oleva musiikki lajiteltuna genren, kokoonpanon ja soiton vaikeustason mukaan. Viime vuosina useat säveltäjät kuten **Stig Nordhagen**, **Svein Henrik Giske**, **Fredrik Schjelderup** ja **Torstein Aagaard-Nilsen** ovat vakiintuneet tunnetuiksi puhallinsäveltäjiksi.

Konserttikuvat: Martin Gissegjerdet, muut NMF

Nuutisia/Yhteter

Kapellimestarivaihdos Espoon puhallinorkesterissa

Simo Kanerva on jättänyt Espoon puhallinorkesterin kapellimestarin tehtävät 40 vuoden uskomattoman ja orkesteria valtavasti rakentaneen uransa jälkeen. EPO:n Simon johdolla tekemän viimeisen levytysession jälkeen orkesterin johtajana on aloittanut **Antti Hartikainen**. EPO kiittää Simoa ja toivottaa Antin tervetulleeksi podiumille!

Teksti ja kuva: Lasse Murtomäki

Simo Kanerva ja Antti Hartikainen

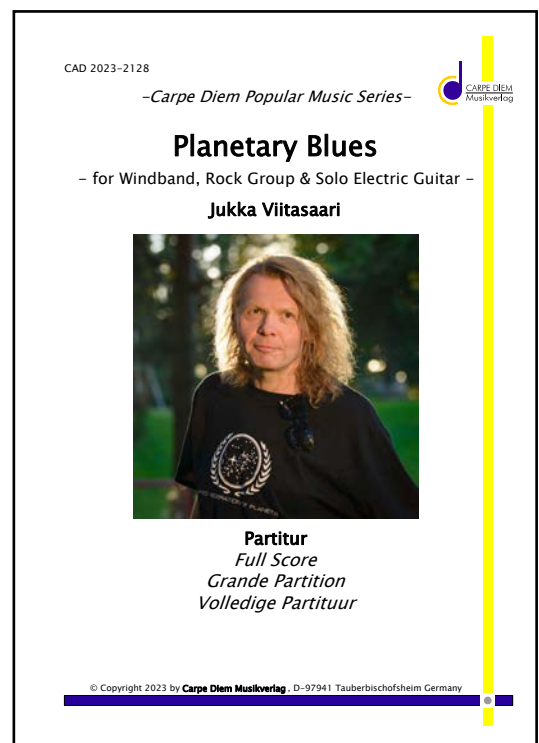
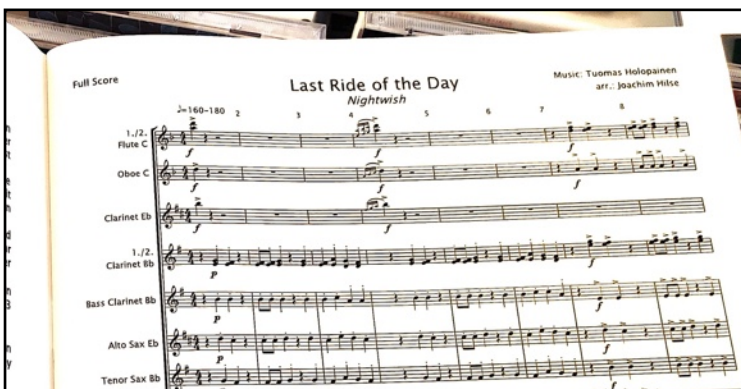
Vantaan Viihdeorkesteri järjestää toisen **Markku Johanssonin** nimeä kantavan sävellys- ja sovituskilpailun. Kilpailu on avoin kaikille kansalaisuuksille ja kaikenikäisille. Kilpailussa ei myöskään ole pääsymaksua. Kilpailu järjestetään osana Vantaan Viihdeorkesterin 75-vuotisjuhlakonserttia, joka pidetään Musiikkitalossa Helsingissä 30.9.2023. Kilpailun raadissa ovat **Sanna Salmenkallio**, **Vili Ollila**, **Sampo Kasurinen** sekä **Lauri Porra**. Kilpailun sihteerinä toimii **Jussi Lampela**, ja hän vastaa tarvittaessa kysymyksiin (p. 050 558 0386).

Lisää tietoa ja tarkemmat säännöt osoitteessa:

<https://www.viihdeorkesteri.fi/markku-johansson-svellys-ja-sovituskilpailu-2023>.

Planetary Blues Carpe Diem Musikverlag -kustantamolle

Jukka Viitasaaren teos *Planetary Blues* (konsertto soolosaähkkitaralle ja sinfoniselle puhallinorkesterille) on päässyt saksalaisen Carpe Diem Musikverlag -kustantamon listoille. Sama kustantamo on myös julkaissut Joachim Hilsen sovituksen **Tuomas Holopaisen** Nightwish-yhtyeelle säveltämästä teoksesta *Last Ride of the Day*

Riku Huhtasalo reserviin

Pitkän sotilasmusiikkiuran tehnyt musiikkimajuri **Riku Huhtasalo** on siirtynyt 1.12.2022 alkaen reserviin. Minkälainen on ollut hänen musiikillinen polkunsa, se selviää tästä kirjoituksesta.

– Lapsuuden kodissani harrastettiin aktiivisesti musiikkia. Isän suvussa oli paljon pelimanneja, ja näin isästänikin tuli taitava harmonikansoittaja. Hän saavutti myös kilpailumenestystä voittaen sekä viisi- että kaksirivisen harmonikan pelimannimestaruudet. Veljeni **Jari** lauloi, ja hänet tunnetaan mm. *Äideistä parhain* -kappaleesta. Se soi edelleen jokaisena äitienpäivänä, vaikka levytyksestä on jo yli 50 vuotta. Väkinin tässä seurassa innostui itsekkin musiikista, ja aloitinkin musiikkiopinnot seitsemänvuotiaana soittaen aluksi pianoa. Myöhemmin mukaan tulivat kitara, harmonikka ja saksofoni, josta sitten tulikin pääsoittimeni muiden jäädessä hyväksi harrastukseksi, Huhtasalo kertoo lapsuuden ja nuoruuden musiikillisista taustoista.

Sotilasmuusikon uralle Riku Huhtasalo lähti opettajansa **Pertti Holttisen** kehotuksesta. – Hän on eläkkeellä oleva sotilasmuusikko, joka oli tehnyt uransa Niinisalon varuskuntasoitto-kunnassa ja opetti minulle 1980-luvun alussa saksofonin alkeita Kankaanpään musiikkiopistossa. Myös opiston rehtori **Liisa Mattila-Oukari** kehotti hakeutumaan Puolustusvoimien Soittajakouluun Helsinkiin, Riku muistelee.

Työuran vaiheita

Huhtasalo on kulkenut läpi hyvin tyypillisen sotilasmuusikon urakaaren eri kursseineen ja useine paikkakuntineen edeten soitto-oppilaasta soittajaupseerin tehtävien kautta johtotehtäviin ja päällikkökapellimestariksi ennen reserviin siirtymistään. Näin hän kertoo uransa vaiheet tiivistetysti:

– Pääsin vuonna 1983 soitto-oppilaaksi Puolustusvoimien Soittajakouluun, missä pääsoitinta saksofonia minulle opetti **Pekka Savijoki**. Valmistuttuani sieltä suoritin varusmiespalveluksen Uudenmaan Rakuunapataljoonassa Lappeenrannassa. Varusmiespalveluksen loputtua toukokuussa 1987 aloitin heti seuraavana päivänä soittajaupseerin tehtävät Lappeenrannan varuskuntasoitto-kunnassa sotilasarvona kersantti. Päälystöpiston ensimmäisen vaiheen opinnot suoritin vuonna 1988. Olin Lappeenrannassa vuoden 1991 kevääseen, jolloin tuli halu päästä lähemmäksi kotiseutua ja muutin perheen kanssa Vaasaan aloittaen työt Pohjanmaan sotilassoittokunnassa.

– Vaasassa työskentelin soittajaupseerin ja apulaiskapellimestarin tehtävässä sekä lyhyitä aikoja toimin myös päällikön sijaisena. Palvelin Vaasassa noin yhdeksän vuotta, mistä kului lähes neljä vuotta eri virkaurakursseilla. Suoritin 1993 Päälystöpiston II-vaiheen opinnot, 1997 kävin luutnanttikurssin ja heti perään 1998 aloitin kapellimestariopinnot. Opinnot jälkeen kesällä 2000 siirryin Kankaanpään Niinisaloon, missä otin vastaan soittokunnan päällikön tehtävät Tykistöprikaatissa, Satakunnan sotilassoittokunnassa. Siellä vierähti noin 13 vuotta. Puolustusvoimauudistuksen seurauksena ympyrä sulkeutui, ja sain päällikkökapellimestarin tehtävän Rakuunasoitto-kunnasta keväällä 2013. Tästä tehtävästä jäin reserviin 1.12.2022. Rakuunasoitto-kunta on siis paikka, jossa palvelin pisimpään.

Huippuhetkiä

Sotilasmuusikon uralle on mahtunut monia hienoja hetkiä, eikä Huhtasalo halua nostaa mitään yhtä tiettyä tapahtumaa muiden edelle. Kuitenkin suuret tattoo-tapahtumat niin Suomessa kuin ulkomaillaakin ovat jääneet parhaiten hänen mieleen yksittäisinä tapahtumina. Myös konserttikiertueet ja työskentely upeiden solistien ja kollegoiden kanssa ovat antaneet myös hienoja elämyksiä Huhtasaloon uran varrella. – Muistan hyvin myös hetket, jolloin toimin soitto-kunnan solistina saksofonilla sekä harmonikalla, hän toteaa. Mieleen muistuu myös valtakunnallisen sävellyskilpailun voitto 2010. Kilpailun avulla etsittiin perinimarssia Lappeenrannan Reservin aliupseereille.

Riku Huhtasalo reserviin

Joitakin yksittäisistä konserteista on kuitenkin jäänyt parhaiten mieleen: – Porin urkuviikkojen avajaiskonsertti vuonna 2005, missä esitettiin Frigyes Hidaksen *Requiem*. Satakunnan sotilassoittokunnan solisteina olivat tuolloin **Pia Freund**, **Sari Nordqvist**, **Jyrki Anttila** ja **Johan Tilli** ja kuorona Porin filharmoninen kuoro. Niin ikään Lappeenrannan 370-vuotisjuhlakonsertti, joka tehtiin yhteistyössä Rakuunasoittokunnan ja Lappeenrannan kaupunginorkesterin kanssa, on myös jäänyt mieleen erityisenä tapahtumana. Sain kunnian johtaa orkesteria **Walteri Torikan** toimiessa solistina, Huhtasalo kertoo ja jatkaa:

– Rakuunasoittokunnan 100-vuotisjuhlavuosi 2021 on jäänyt lähtemättömästi mieleen kaikkinen konsertteineen. Yhtenä niistä mainittakoon Puolustusvoimain lippujuhlanpäivän konsertti kesällä 2021. Se lähetettiin suorana lähetyksenä TV:ssä, mikä aiheutti omat värinänsä. Myös soittokunnan historiikki julkaistiin juhlavuoteen liittyen, ja saimme uusia ystäviä Ruotsista. Erityisesti mieleen on jäänyt **Seppo Hovin** kanssa tehty yhteistyö ja monet hänen kanssaan tehdyt konsertit. Seppo oli mukana muun muassa Puolustusvoimat 100 -juhlakonserttikiertueella. Soitimme yhdessä *Säkkijärven polkkaa* kahdella hanurilla soittokunnan säestäessä.

Pohdintaa sotilasmusiikista

Riku Huhtasalon mielestä sotilassoittokuntien on oltava edelläkävijä myös uuden puhallinmusiikin esittämisessä. – Itse olen toteuttanut tätä tilaamalla useita teoksia muun muassa **Jukka-Pekka Lehdolta** ja **Jukka Viitasarelta** johtaen samalla teosten kantaesitykset, hän toteaa.

Koko uraa ajatellen Veteraanityö on ollut Huhtasalolle läheistä ja tärkeää. Heidän kanssaan on ollut monia hienoja hetkiä. – Tästä muistuvat mieleeni porilaisten ja raumalaisten veteraanikuorojen kanssa tehty levy *Kirje sieltä jostakin* sekä **Jukka Kuoppamäen** kanssa tehty levy *Sininen ja valkoinen*, soittokuntana näissä oli Satakunnan sotilassoittokunta. Edellä mainittujen levyjen tuotto meni kokonaisuudessaan veteraanien hyväksi. Myös Jyrki Anttilan kanssa tehty levy *Maakuntalaulumme* on yksi tärkeä virstanpylväs urallani, Huhtasalo kertoo ja muistuttaa niin sanottujen peruskeikkojen tärkeydestä: – On hyvä myös muistaa soittokuntien perustyö ja pienemmät juhlatilaisuudet. Nekin ovat erittäin tärkeitä kokonaisuutta ajatellen.

Musiikkia siviiliympyröissäkin

– Työskennellessäni eri paikkakunnilla olen osallistunut aktiivisesti musiikkielämään myös siviilissä toimien opettajana Lappeenrannan musiikkiopistossa, Vaasan Kuula-opistossa, Jurvan kansalaisopistossa, Kankaanpään musiikkiopistossa sekä Ylä-Satakunnan musiikkiopistossa. Edellä mainittujen lisäksi johdin useita vuosia Rauman puhallinorkesteria, Huhtasalo valottaa sotilasuransa ulkopuolista musiikillista toimintaansa. Myös yhteistyö Vaasan kaupunginorkesterin sekä Lappeenrannan kaupunginorkesterin kanssa tuli hänelle tutuksi: – Toimin kummassakin avustajana ja Lappeenrannan kaupunginorkesteria myös johdin Rakuunasoittokunta-yhteistyön merkeissä ja muutenkin, hän kertoo.

Ajatuksia reserviin siirtyessä

Reserviin siirtyminen tuntuu Huhtasalosta tietenkin haikealta. – Aika paljon asioita tuli nähtyä ja koettua niin soittavana muusikkona kuin kapellimestarinakin työuran aikana. Yli 5000 tapahtumassa tuli oltua mukana, ja niihin sisältyy paljon hienoja muistoja. Työuralta jäin kaipaamaan työyhteisöä ja työtovereita sekä keikkamatkoja. Ei se linja-autossa istuminenkaan niin kamalaa ole hyvässä seurassa. Rakuunasoittokunta on hieno työyhteisö ja siellä vallitsee toisia kunnioittava ja kannustava ilmapiiri. Työyhteisöä ja sen henkeä tulee tietenkin ikävä, mutta nyt tuntui siltä, että on otettava seuraava askel ja katsottava, mitä muuta elämä tuo eteen, Riku Huhtasalo kuvailee tämän siirtymän tunnelmia.

Entäpä Huhtasalon tulevaisuuden suunnitelmat? – Niitä ei varsinaisesti ole, mutta monenlaista on jo ilmaantunut. Toimin tällä hetkellä Ikaalisissa järjestettävän *Sata-Häme soi* -festivaalin toiminnanjohtajana, ja johdin yhden Montolan puhallinorkesterin konsertin helmikuussa Lappeenrannassa. Joulun tienoille on suunnitelmassa joulukonsertti yhdessä Lappeenrannan kaupunginorkesterin ja Lappeenrannan kaupunginteatterin kanssa. Sinne pitäisi tehdä muutama sovitusta ja johtaa konsertti. Muutama vuosi sitten aloitin myös golfin pelaamisen, jota nyt on hyvä jatkaa. Metsänhoitokin kuuluu harrastuksiini. Polttopuita mökillä tehdessä sielu lepää, hän toteaa.

Lopuksi Riku Huhtasalo lähettää SPOL:n väelle seuraavat terveiset:

– On ollut hienoa työskennellä Puolustusvoimissa ja eri sotilassoittokunnissa. Soittokuntien taso on noussut huomattavasti siitä, kun 1980-luvulla tulin palvelukseen ja esiintymiset ovat nykyisin hyvin monipuolisia ja laadukkaita. Soittokunnat pystyvät tuottamaan erittäin korkeatasoisia konsertteja, ja näin ollen myös sotilasmusiikin arvostus on noussut huomattavasti urani alkua ajoista. Puolustusvoima-uudistuksen mukanaan tuomat isommat kokoonpanot ovat tehneet työstä mielekkäämpää ja monipuolisempaa. Suosittelenkin soittokuntia lämpimästi työpaikkana tuleville muusikoille ja toivon, että opettajatkin ohjaisivat oppilaitaan enenevässä määrin alalle.

Teksti: Anu Koskinen

**Kuvat: Puolustusvoimat / Rakuunasoittokunnan arkisto
ja Anu Koskinen**

Ykspihlajan Työvään Soittajat 100 vuotta

Lauantaina 11.2.2023 oli suuri päivä Ykspihlajassa – monen kuukauden työ saatiin päätökseen, kun klo 18 alkoi 100-vuotisjuhlakonsertti Ykspihlajan Toimitalolla. Soittokuntaa 40 vuotta luotsannut kapellimestari **Timo Tikkakoski** oli valinnut ohjelmistoon suosikkikappaleitaan, ja myös sellaisia kappaleita, esimerkiksi *Mignonette*, joita YTS soitti aivan orkesteriuransa alkutaipaleella sata vuotta sitten.

Ykspihlajan Työvään Soittajat perustettiin loppuvuodesta 1923, alkuun nimellä Sataman Ammattiosaston Soittokunta, mistä tuli myöhemmin Ykspihlajan Torvisoittokunta, ja vuonna 1947 viimein Ykspihlajan Työvään Soittajat. Soittokunnan taival ei aina ole ollut kovin helppo: on ollut aikoja, jolloin Ykspihlajan Toimitalon ovet ovat olleet naulattu kiinni ja kappaleet kiellettyjä, mutta tällöin soittokunnan väki matkasi veneellä saareen ja harjoitteli salaa – kappaleen nimet muutettuina. On myös ollut aikoja, jolloin soittokunnan toiminta on syystä tai toisesta ollut vaakalaudalla, mutta tällä hetkellä tätä ongelmaa ei ole.

Juhlakonsertissa oli 30 soittajaa, joista osa on viikottain harjoituksissa käyviä soittajia, ja osa tulee YTS:n kanssa soittamaan kun pyydetään, esimerkiksi konsertteihin tai muihin esiintymisiin.

Konsertti käynnistettiin kauniilla skotlantilaisella hautajaissävelmällä, *Highland Cathedral*, jolla muistettiin YTS:ssä olleita soittajia jotka eivät enää ole kanssamme. Tämän jälkeen vuoroon tuli Ykspihlajan suuren säveltäjän **Heimo Anttiroikon** YTS:n marssi. Sibeliuksen *Andantino ja menuetto* soitettiin vaskiseitsikon voimin, minkä jälkeen oli vuoro Liettuasta mukaan otetun kappaleen *Slavu Polka*. Polkan jälkeen herkisteltiin Merikannon *Valse Lenten* tahtiin – tämän oli sovittanut Heimo Anttiroiko, ja kyseinen sovitus oli edellisen kerran esitetty YTS:n 50 vuotisjuhlissa. *Mignonette* oli seuraavana vuorossa, ja ensimmäisen puoliajan päätti vanha tuttu marssi *Alte Kameraden*. Sitten oli aika päästää koko salin täyttänyt yleisö väliajalle.

Toinen puoliaika aloitettiin yllätyksellä eli soittokunnan pitkäaikaisen johtajan **Timo Tikkakosken** muistamisella, sillä hän täyttää myös pyöreitä vuosia vuonna 2023. Timolle soitettiin Pepe Willbergin *Aamu*, jonka johti soittokuntaa myös hetken luotsannut **Kaisa Ström**. Muistimme myös toista pyöreitä vuosia täyttävää soittokuntalaista, fagotisti **Marjut Järvimiestä**, vastikään naimisiin mennyttä Kaisa Strömiä ja uutta puheenjohtajaa **Tytti Tikkakoskea**.

Tämän jälkeen puoliaika jatkuikin rytinällä, nimittäin vuorossa oli Reijiro Korukun sovitus Beatlesin tutuksi tekemästä *Yellow Submarinesta*. Sitten lähdettiinkin junamatkalle Yhdysvaltojen länteen, Jacob de Haanin 10-minuuttisella teoksella *Oregon*. Rauno Lehtisen *Maailman kehtolaulu* oli vuorossa seuraavana, jonka jälkeen päästiin hieman kevyempään tunnelmaan Jukka Viitasaaren *Juhlapoloneesin* myötä. Seuraavana kuultu *My Way* ei varmasti ole kenellekään tuntematon kappale, vaikka Naohiro Iwain sovitus on hieman erilainen kuin yleensä kuultu versio tästä kappaleesta. Konsertin lähetessä loppuaan yleisö sai kuulla vielä Jukka Kuoppamäen säveltämän ja Arthur Fuhrmannin sovittaman *Sininen ja valkoinen* sekä viimeisenä kappaleena itseoikeutetusti Merikannon *Työvään marssin*. Seisaalleen annetuista parisataapäisen yleisön aplodeista ei meinannut tulla loppua, ja YTS palkitsi upean yleisön vielä yhdellä kappaleella, joka oli – tietysti – *Muistoja pohjolasta*.

Tällä upealla konsertilla oli hieno aloittaa Ykspihlajan Työvään Soittajien juhluvuosi, joka jatkuu tietysti perustorstaiharjoituksilla. 14.6. on konsertti Kokkolan torilla, ja heinäkuussa Ykspihlajan kulttuuriviikoilla. Ykspihlajan Työvään Soittajia voi seurata myös Facebookissa. Soittokunnalla on myynnissä t-paitoja (20 €/kpl) ja kangaskasseja (10 €/kpl) käsiohjelmassa näkyvällä YTS 100 vuotta -logolla. Jos haluat itsellesi sellaisen, laita sähköpostia ykspihlajantyovaensoittajat@gmail.com!

Teksti: Tytti Tikkakoski
Kuva: Kauko Erkkilä

Torviseitsikko Pieliselle pukkaa konserttia!

Torviseitsikko Pielisen konserttiohjelmiston rungon on muodostanut kaksi hieman toisistaan eroavaa kokonaisuutta, *Seitsemän tarinaa seitsikosta* ja *Pakka*. *Seitsemän tarinaa seitsikosta* on ollut pisimpään ohjelmistossamme. Konserteissa luodaan katsaus seitsikkoperinteeseen. Tarinat sekä taustalle heijastetut vanhat valokuvat seitsikoista luovat mielenkiintoisen matkan paikkakunnan omaan historiaan vaskimusiikin parissa. Näitä tarinoita on esitetty Lieksassa, Joensuussa ja Kiteellä. Tulossa ovat keväällä lisalmi sekä Nurmes.

Pakka muodostuu sarjasta konsertteja Joensuun Pakkahuoneella. Viehättävässä Pakkahuoneen salissa sarjan ensimmäinen konsertti *Pakka I* pidettiin 5.2.2023. Ohjelmisto sisältää uudempaa ja vanhempaa seitsikolle sävellettyä sekä sovitettua musiikkia.

Konserteissa on ajatuksena myös esitellä se, miten vanha ja uudempi tapa kirjoittaa seitsikolle eroavat toisistaan. Vanhat seitsikkokirjat ovat olleet verraton tietolähde ohjelmistoa suunniteltaessa.

Vanhat seitsikkokirjat sisältävät paljon aarteita, ja kirjojen selaaminen soittamalla kannesta kanteen on mielenkiintoista. Nämä arvokkaat kirjat sisältävät historiaa, joka puhuttelee ja samalla vakavoittaa meitä. Esimerkkinä Sortavalan VPK:n seitsikon nuottikirjat: niiden viimeiset sivut ovat puhtaat, työ jäänyt ikäänkuin kesken, nuottikirjoitusta ei ole. Nuotinkirjoittajan viimeinen signeeraus ajoittuu loppukesään 1939.

Es-kornetti
Ville Karjalainen

1. b-kornetti
Jouni Arponen

2. b-kornetti
Sami Haaranen

Alttotorvi
Pertti Vattulainen

Tenoritorvi
Jarkko Mustonen

Baritonitorvi
Ilkka Karppanen

Tuuba
Ari Varpula

Torviseitsikko Pielinen koostuu seitsemästä pohjoiskarjalaisesta ammattimuusikosta. Yhtye on perustettu vuonna 2020, ja se on konsertoinut mm. Lieksan Brahe-salissa, Joensuun kaupungin Kulttuuritupsahduksissa sekä Joensuun Musiikkitalvessa. Torviseitsikko Pielinen jatkaa kokoonpanoltaan ja soinniltaan ainutlaatuista suomalaista torviseitsikkoperinnettä, joka tunnetaan maailmanlaajuisesti. Yhtye soittaa 1800-luvun lopun seitsikkoperinteeseen tyylillisesti kuuluvilla soittimilla.

Teksti: Pertti Vattulainen
Kuva: Kiia Laakkonen

Ohjelma

Tuulimylly - säv. Ragni Dalmstén sov. K. Karjalainen

Koivuvalssi - säv. Jevgeni Dreiz sov. K. Karjalainen

Niin paljon kuuluu rakkauteen - säv. Sammy Fain sov. K. Karjalainen

Sinitaivas - säv. Josef Rixner sov. K. Karjalainen

Valse lente - säv. Oskar Merikanto sov. K. Karjalainen

Tiera - säv. Jean Sibelius

Maamme - säv. Johan Ludvig Runeberg - sov. K. Karjalainen
Solistina Markku Vuorinen laulu

välitauko

Polkka - säv. Georg Dalmstén sov. K. Karjalainen

Gretchen Polkka - säv. Carl Faust

Syysillan tuuli - säv. Sam Sibbo sov. K. Karjalainen

Kultainen nuoruus - säv. Kullervo Linna sov. K. Linna

Sulamith - säv. Matti Jurva - sov. K. Karjalainen

Iltarusko - säv. Kullervo Linna sov. K. Linna

Gruss in die Ferne - säv. Kurt Döring sov.

Heili Karjalasta - säv. Georg Dalmstén sov. K. Karjalainen

Välitauko: arvioltaan huolehtii Do-

ANKKAPURHAN TÖRÄYS 5

Ankkapurhassa törähtää!

Perinteikäs *Ankkapurhan töräys 5* toteutuu elokuussa Kouvolassa, Nuorisokeskus Anjalan historiallisia asioita kuhisevassa maisemassa. Tällä kertaa leirin järjestämisestä vastaava TÖRÄYS-tiimi on koottu Ahvion Soittokunnan ja Kouvolan Soittokunnan jäsenistä. Näin meillä on leveämmät hartiat ja enemmän ideoita.

Aikuisille harrastajille suunnatussa leirissämme ei ole tasovaatimuksia vaan tärkeintä on, että haluat kehittyä soittajana. Siihen tarjoamme loistavan mahdollisuuden tasokkaiden kouluttajien, hyvien puitteiden ja mukavan seuran avulla. Leirille voivat osallistua sekä puu- että vaskipuhaltimien ja tietysti myös lyömäsoittimien soittajat. Meidän leirillämme et varmasti jää soittimesi kanssa yksin!

Kouvolan Anjalassa sijaitseva Nuorisokeskus Anjala tarjoaa leirillemme loistavat puitteet: Nuorisokeskuksella on erittäin hyvä sali harjoitteluun, mukavat majoitustilat sekä varsin tasokas ravintola. Viereiseen taajamaan Inkeröisiin pääsee kätevästi vaikka junalla. Sieltä on järjestetty kuljetus leiripaikalle. Sijainti on muutenkin hyvä: Kouvolan keskusta on 20 minuutin ajomatkan päässä eikä pääkaupunkiseudultakaan ajomatka kestä kuin n. 1,5 tuntia. Nuorisokeskuksessa on tilava parkkialue omalla autolla tulijoita varten.

Tänä vuonna leirin pituus on neljä päivää: 24.–27.8. Leirin teemana on pohjoismainen puhallinmusiikki. Pääkouluttaja on monelle meistä tuttu **Okko Kivikataja** sekä stemmakouluttajina mm. **Rikupetteri Aaltonen** ja **Annu Laine**.

Leirillä harjoitellaan yhteissoittoa suuressa puhallinorkesterissa, oman soitinkouluttajan johdolla stemmiksissä ja tarjolla voi olla muutakin mielenkiintoista toimintaa pienryhmissä. Ohjelmassa on myös tuttuun tapaan luento puhallinsoittajille tärkeistä asioista, aamuisin virkistysvenyttelyt Annun johdolla sekä iltaohjelmassa mm. jamit ja saunomista. Ja tietysti koko ajan on tarjolla ihan mielettömän mukavaa seuraa!

Lisätietoja leiristä löydät osoitteista www.ahvionsoittokunta.com ja www.kouvolansoittokunta.fi.

Toivotamme kaikki itsensä aikuisiksi tuntevat puhallinmusiikin harrastajat tervetulleiksi leirille. Mukaan tarvitset oman soittimen ja telineen sekä reipasta leirimieltä.

Tervetulleeksi sinut toivottaa TÖRÄYS-tiimi: Arto, Hanna, Jaakko, Juhani, Marja, Minna, Rikupetteri, Risto, Sanna ja Timo.

Hinta yöpymisineen on 349 € (sis. koulutus, majoitus ja täyshoito). Päiväleirin hinta 199 € sisältää koulutuksen ja ruoat.

Teksti: Hanna Riihelä
Kuva: Ukko Bamberg

Suomen Puhallinsinfonikot konsertoivat Oulussa

lukiovuotena. Myllyojan ala-asteella oli hienoa kuulla, että kaikki oppilaat soittavat jotakin orkesterisoitinta, joista ensin muodostetaan puhallin- ja jousiorkesterit. Myöhemmin orkesterit pääsevät myös soittamaan yhdessä. Kaikki pääsivät kokeilemaan orkesterikaavojen harjoittelua sekä muutama johtamaan isompaa porukkaa osallistujien laulaessa *Ukko Nooa*.

Suomen Puhallinsinfonikkojen harjoitusperiodi oli tuttuun tapaan intensiivinen ja tiivis: perjantaina ja lauantaina treenejä ja sunnuntaina kenraali ja konsertti. Konsertista tehtiin Oulun Konservatorion **Kimmo Pihlajamaan** tuotantotiimillä monikameratallionti, joka tulee myöhemmin näkyviin Oulussa Konservatorion, Uuden Musiikin Lokakuun ja Suomen Puhallinsinfonikkojen somekanaville. Konsertti onnistui todella hienosti – oli mahtava päästä harjoittelemaan ja konsertoimaan Madetojan salissa!

Teksti: Anna-Leena Lumme

Ohjelma

Jacob de Haan (s. 1959)	Utopia (1994)	12'
	Suomen Puhallinsinfonikot Puhallinorkesteri Vienti Johtaa Anna-Leena Lumme	
Ilari Hylkilä (s. 1978)	Taiga (2016)	9'
	Suomen Puhallinsinfonikot Puhallinorkesteri Vienti Johtaa Marjo Riihimäki	
Juha Pisto (s. 1966)	Saksofonikonsertto KAI (2021)	28'
	I Takaumia II Sanaton laulu III Levottomat sormet	
	Solisti Kai Ruskeepää, alttosaksofoni Suomen Puhallinsinfonikot Johtaa Anna-Leena Lumme	
VÄLIAIKA		
Johan de Meij (s. 1953)	Sinfonia nro 1 (1987) The Lord of the Rings Taru sormusten herrasta I Gandalf (Velho) II Lórien (Metsämaa) III Klonkku (Sméagol) IV Matka pimeässä a. Morian musta kuilu b. Kääpiökaivannon silta V Hobitit	44'
	Suomen Puhallinsinfonikot Johtaa Marjo Riihimäki	

Tammikuussa Suomen Puhallinsinfonikot konsertoivat Oulussa Madetojan salissa su 22.1.2023 yhdessä Vientin kanssa. Vienti on Oulun seurakuntien soittokunnan, Oulun konservatorion ja Oulu-opiston puhallinorkestereiden edustuskokoonpano. Ohjelmistossa oli nuorten soittajien kanssa yhdessä Jacob de Haanin *Utopia* ja Ilari Hylkilän *Taiga* sekä Suomen Puhallinsinfonikkojen soittamana Juha Pisto *KAI -saksofonikonsertto*, solistina **Kai Ruskeepää** ja Johan de Meijn *Lord of the Rings Symphony*.

Konsertin harjoitusperiodi alkoi perjantaina 20.1.2023, kun Suomen Puhallinsinfonikkojen kapellimestarit **Marjo Riihimäki** ja **Anna-Leena Lumme** kävivät vierailulla Myllyojan ala-asteen 4. ja 6. luokilla sekä Madetojan musiikkilukiossa. Molemmat koulut ovat Anna-Leena Lumpeen entisiä kouluja. Kouluilla kerrottiin kapellimestarin työstä ja käytiin johtamiskaavoja läpi. Madetojan musiikkilukiolle mukaan tuli myös Lapin kamariorkesterin vs. intendentti **Inka Puhakka**. Lukiolaisten kanssa oli oma luento myös musiikinalan opiskelusta ja työllistymismahdollisuuksista. Lukion opettajalta saimme kuulla, että normaalisti keskustelu on kolmasluokkalaisille, mutta nyt luento pidettiin kaikille lukion kakkosluokkalaisille ja voi antaa paremmin tietoa, miten pääsykokeisiin valmistautuu sitten viimeisenä

8. LUVU LAUANTAINA 21. TAMMIKUUTA 2023

KALEVA

TERVE POHJOIS-SUOMI!
Antti Ollikainen
eduskuntaan

Huippulaboratoriossa testataan työkoneita

■ Oamkin ajoneuvolaboratorio NUVE-LAB on rakennettu miljoonien eurojen rahoituksella maailmassakin ainutlaatuiseksi

työkoneiden tutkimusympäristöksi. Laboratorion avulla halutaan kehittää nimenomaan Oulun elinkeinoelämää.

■ Alueen yritykset saattavat päästä mukaan isojen työkonevalmistajien hankintaketjuihin jo suunnitteluvaiheessa. UUTiset / 4

Kapellimestareilta oppia sinfoniseen puhallinmusiikkiin

Arvioitava Oulun grilliruokat

Ilon "Touhe-lautanen" -sigan-
teli? On takana totta ja pro-
fessia Oulun grillien ja piize-
työiden rakia. Se, että ihme-
työ on laissa, kun hän on,
tämmevyyttä häntä kookin-
vaimonkain / 26

Oulu vaatii isoja rahoja OTP:ltä

Oulun kaupungin mielestä bu-
dikennettä hoitaneen Oulun
Taksipalvelut Oy:n konkurssi-
pesä on sille velkaa yli 21 mil-
joonaa euroa. Perustaja ja jo-
htaja suunnitella yhtiön uuden
UUTiset / 8

Suomen paras jalka- pallolijja

Kemiläinen Natalia Kukka
valittiin viime viikolla Suomen
pääsarjan jalkapalloliigaksi. Un-
beludistatien jakama tun-
nus on arvioitu nyt ensimmäi-
si kertaa valitulle.
VUOKKAVUODE / 29-31

Konkari pokaali- jahdissa

OULU Se ja joukkueen kaverit
työkäijäille. Petri Niemelä
le joutunut väkivalloppaan
viikotien tilinään. Joukkue
on enää kahden viikon päässä
hahmoin Suomen cupin voittamis-
sitten / 30

Etusivun juttu!

FinnBandShop

PDF-Store

FinnBand Sheet Music

Log In Home My Account Cart Checkout

Languages

Categories

- Wind Music->** (45)
- FinnBand for Beginners (71)
  - FinnBand in Concert (107)
  - FinnBand Marches (18)
  - FinnBand in Beat (49)
  - FinnBand with soloist(s) (29)
  - Brass Band (6)
  - Brass septet (29)
  - Chamber brass & winds (26)
  - Symphony Orchestra (4)
  - Big Band (6)
  - Other ensembles (14)

Publishers

Please Select

Quick Find

Grade:

Any Value

Use keywords to find the product you are looking for.

[Advanced Search](#)

Shopping Cart

0 items

[View](#)

[Checkout](#)

For Customers

[How to use](#)
[Terms of Delivery](#)
[Privacy Notice](#)
[Terms of Use](#)
[Contact Us](#)

FinnBandShop sulkeutuu 28.2.2023!

FinnBandShop muuttaa muotoaan

Finnbandshop-verkkokauppasivusto on 12-vuotisen elinkaarensa loppupuolella. Verkkokaupan alusta ei enää ole nykypäivän vaatimusten mukainen; kauppa ei ole esimerkiksi kovin soveltuva käytettäväksi mobiililaitteilla. Palvelinympäristö, jossa verkkokauppa pyörii, tulee myös tiensä päähän helmikuun lopussa 2023. FinnBandShop verkkokauppa nykyisellään lakkaa siis toimimasta viimeistään 28.2.2023 klo 18.

Suomalaisten puhallinmusiikkikustantajien kattojärjestö FinnBand ry puuhaa PDF-kaupalle seuraajaa yhteistyössä Suomen musiikkiliittojen (SPOL, STM, Sulasol) kanssa.

SPOL

PUHALLINMUSIIKKIA

Cornet 1 in B♭

Hurjat tulee!

Enter the Wild Ones!
-seitsikolle/for brass septet-

Anita Lehto

Hurjat tulee! B7

Copyright © 2022 Suomen Puhallinorkesteriliitto SPOL

Eskelinen, Lumme, Männikkö, Pihl

PUHALLINPOSSUT

1. Possumarssi
2. Susilaulu
3. Maailmallelähtölaulu
4. Veli Huilu rakentaa talon (cowboylaulu)
5. Veli Klarinetti rakentaa talon (ragtime)
6. Veli Trumpetti rakentaa talon (swing)
7. Aamunkoitto
8. Susi hyökkää
9. Possumarssi uusiksi!

kesto 15:20 (grade 2) jäsenhinta 80 € (muut 100 €)

FinnBandShop

Puhallinmusiikkia PDF-tiedostoina
Tikko-kustannus, Fennica Gehrman, STM ja SPOL
www.finnbandshop.com
Sulkeutuu 28.2.2023!

www.spolli.com

Anita Lehto: *Hurjat tulee!* **UUTUUS!**

SPOL:n tilausteos: seitsikko/pieni puhallinorkesteri
ja myös myös nuorisopuhallinorkesteri
(grade 2)

Rasmus Soini: *Pieni Tanhu* **UUTUUS!**

Ruskatrööttä 2022 tilausteos
(grade 3+)

Rasmus Soini: *Roskamarssi* **UUTUUS!**

Ruskatrööttä 2022 tilausteos
(grade 2)

Sauli Saarinen: *Festival Music*

Pirkanmaan Pinnan 2020 sävellyskilvan voittaja
(grade 4,5)

Jussi Lampela: *If we must die*

Pirkanmaan Pinnan 2020 sävellyskilvan kakkonen
(grade 4)

Markku Viitasaari: *Global Winds*

Pirkanmaan Pinnan 2020 sävellyskilvan kolmonen
(grade 4)

Anne Kankare: *Urhea orkka*

Riemastuttava junnumarssi
(grade 1,5)

Anne Kankare: *Konstaapeli Hantti-Fantti*

Pirkanmaan Pinnan 2020 sävellyskilvan satoa
(grade 1,5)

Anni Hautala: *Mesikämmen*

Pirkanmaan Pinnan 2020 sävellyskilvan satoa
(grade 3)

Aki Knaappila: *Vaellus*

Raikkaat sävyt ja harmoniat, Tampun tilausteos
(grade 2)

Aki Knaappila: *Häikäisevä läpinäkyvyys*

Tyylikästä konserttimusiikkia, Tampun tilausteos
(grade 3)

Aksel Törnudd, sov. Raine Ampuja:

Sailor's Rap (grade 3,5) **UUSI EDITIO!**

Tero Lanu: *Fantasy Overture*

Puhallinorkesterien SM-kisojen 2022
B-sarjan pakollinen teos (grade 3,5)

Janne Laine

Alkeiset 1-5 ja 6-10

Testattuja alkeisteoksia
puhallin- ja lyömäsoittajille (grade 1,5)

Jorma Hirvelä

Parthenia (grade 4-)

Kunnon konserttimusiikkia!

Jyrki Koskinen

From Karelia with Love (grade 4)

Upea konserttiteos

Timo Katila

Kajastus (grade 1,5)

Orfeo con pelo largo (grade 4)

Huima laaja konserttiteos

TILAUKSET:

spol.toiminnanjohtaja@gmail.com
(myös paperitilaukset ja PDF)

MADSSI 7 IHMEESEEN

22.8. KIVIKYLÄN AREENA, RAUMA
30.8. KUOPIO-HALLI

24.8. VAASAN SÄHKÖAREENA
1.9. JOENSUU AREENA
7.9. HELSINGIN JÄÄHALLI

28.8. OULUHALLI
5.9. SAIMAA STADIUM, MIKKELI

LIPUT ALKAEN 20 EUROA

HARJANNE COMPANY LTD

ticketmaster®